

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Hərəkət

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 182 (5902) 4 oktyabr 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Bizim üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaş, dost, mehriban qonşudur"

Soçi idə Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşü olub

3

"Azərbaycan və
Rusiya prezidentlərinin
Soçi görüşü mühüm
əhəmiyyətə malikdir"

10

Qarayaxma
kampaniyası aparan
dairələr ifşa
edilməlidirlər

Əli Hasanov

Azərbaycan Respublikası Baş nazırının
Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin Muavii

10

DSX rəisi Ermanistanla
dövlət sərhədində
xidməti-döyüş
fealiyyətini yoxlayıb

4 oktyabr 2019-cu il

“Bizim üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaş, dost, mehriban qonşudur”

Soçi də Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşü olub

Oktjabrin 3-də Soçi də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin görüşü olub. AZERTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, Prezident Vladimir Putin Prezident İlham Əliyevi qarşılıdı. Dövlət başçıları birgə foto çəkildilər.

Sonra Prezident İlham Əliyev ilə Prezident Vladimir Putin arasında görüş oldu. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin:

Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli dostlar.

İcazə verin, sizin hamınıizi ürəkdən salamlayım.

Bu dəfə biz Soçi də beynəlxalq siyasi diskussiya klubu çərçivəsində görüşürük. Tədbir ilk dəfə Valdayda keçirildiyinə görə biz onu “Valday klubu” adlandırıq.

Görüşümüzün əvvəlinde qeyd etmək istədim ki, Sizi görməyə çox şadam. Biz çoxdandır ki, görüşməmişik. Lakin şəxsi görüşlərimizdə, əlaqələrimizdə fasilə olmasına baxmayaraq, ölkələrimiz arasında münasibətlər uğurla inkişaf edir.

Ticari-iqtisadi əlaqələr möhkəmlənir. Keçən il emtəə dövriyyəsinin həcmi 2,5 milyard dollar olub. Bu istiqamətdə yaxşı perspektivlərimiz var. Mən o planları nəzərdə tuturam ki, onların əsas müəllifi Azərbaycan Prezidentidir. Biz də öz tərəfimdən, bu konkret, mənim fikrimcə iri layihələrin reallaşması üçün bizdən asılı olan hər şeyi edirik. Bunun üzərində hökumətlərarası komissiya işleyir və zənnimcə, kifayət qədər inamlı işleyir.

Başqa istiqamətlər üzrə münasibətlərinin vəziyyəti barədə də fikir mübadiləsinə ehtiyac var. Ümidvaram ki, bu gün biz bütün bunlara nail olacaq. Ümid edirəm

ki, Siz bu maraqlı ümumi diskussiyada iştirak edəcəksiniz. Bu gün buraya gəldiyinizə görə çox sağ olun.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev:

Dəvətə görə çox sağ olun, Vladimir Vladimiroviç.

Valday diskussiya klubunun işində iştirak etmək mənim üçün böyük şərəfdir. Bu klub bu gün müasir dünya nizamının global aktual məsələlərinin müzakirəsi üçün çox

mühüm beynəlxalq məkandır. Əlbəttə ki, bu görüşə görə təşəkkür edirəm.

Sizin qeyd etdiyiniz kimi, biz müəyyən müddətdə, daha dəqiq desəm dörd aydır ki, görüşməmişik. Bizim əlaqələrin intensivliyini nəzərə alsaq, bu, yeterince böyük müddətdir. Keçən il biz dörd dəfə görüşmüştük. Bu görüşlər çox müsbət rol oynayırlar, strateji tərəfdaşların münasibətləri kimi səciyyələndirdiyimiz əlaqələrimizin inkişafına yaxşı təkan verir.

Ticari-iqtisadi sahədə müsbət dinamikanı da qeyd etmək istədim. Əmtəə dövriyyəsi artır - keçən il də, bu il də. Bizdə olan məlumatə görə, avqust ayına qədər artım 20 faizdən çox olub. Sizinlə bizim təsdiq etdiyimiz “Yol xəritələri”nin reallaşdırılması da əlbəttə, daha six qarşılıqlı fəaliyyət, bütün sahələrdə ineqrasiyaya və əməkdaşlıqla gətirib çıxaracaq.

Bizim üçün Rusiya ən mühüm tərəfdaş, dost, mehriban qonşudur. Biz bu münasibətləri çox qiymətləndiririk. Əminəm ki, bugünkü diskussiya əlaqələrimizin gələcək

inkışafına yaxşı töhfə olacaq.

Dəvət üçün bir daha sağ olun.

Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqışesi, iqtisadi, investisiya qoyuluşu, hərbi və hərbi-texniki, kənd təsərrüfatı, turizm və humanitar sahələrində əməkdaşlıq barədə müzakirələr aparıldı.

Nümayəndə heyətlərinin geniş tərkibdə görüşündən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin təkbətək söhbət etdilər.

Prezident İlham Əliyev Soçi'də Rusyanın "Rossiya" və "Birinci" televiziya kanallarının müxbirlərinin suallarını cavablandırıb

AZERTAC-in xüsusi müxbiri xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 3-də Soçi'də Rusyanın "Rossiya" və "Birinci" televiziya kanallarının müxbirlərinin suallarını cavablandırıb.

Hikmət Hacıyev: "Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Soçi görüşü mühüm əhəmiyyətə malikdir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə Soçi şəhərində işgülərə səfərdədir. Səfər çərçivəsində dövlətimizin başçısının Rusiya Prezidenti ilə görüşü oldu. Görüşdə dövlət başçıları qeyd etdilər ki, Azərbaycan-Rusiya münasibətləri strateji tərəfdəşliq mütəvəsində uğurla inkişaf edir. Ölkələrimiz arasında etibarlı və məhrəban dostluq, qonşuluq münasibətləri mövcudur. Bu, əlaqələrimizin hərəkəflə inkişafına münbət şərait yaradır.

Bu fikirləri AZERTAC-a məxsusi açıqlamasında Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmet Hacıyev bildirib.

Şöbə müdürü qeyd edib ki, Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin dinamik inkişafında dövlətlərimizin başçıları arasındaki temasların müstəsnə rolü var. Keçən il iki ölkənin dövlət başçılarının dörd qarşılıqlı səfəri və bu çərçivədə görüşləri olub. Bunlar da əməkdaşlığımızın inkişafında mühüm rol oynayırlar. Bu ilin aprel ayında isə Pekində ikinci "Bir kəmər, bir yol" Forumu çərçivəsində Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşü olub. Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin Soçi'də keçirilən görüşündə ölkələrimiz arasında siyasi əlaqələrin inkişafı qeyd olunmaqla yanaşı, bir sıra praktik sahələr-

də əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsinin əhəmiyyəti vurgulanıb. Bu xüsusda müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığı ehtiva edən yol xəritəsi sənədləri diqqətə çatdırılib.

Ölkələrimiz arasındaki iqtisadi-ticarət əlaqələrindən danışan Hikmet Hacıyev qeyd edib ki, ticarət dövriyyəsinin dinamik artımı göz önündədir. Bu, Azərbaycandan Rusiyaya, Rusiyadan isə Azərbaycana olan ixracda özünü göstərir. Ölkələrimiz, həmçinin neft-qaz sektorunda da yaxından əməkdaşlıq edirlər.

Görüşdə əlaqələrimizin inkişafında Azərbaycan-Rusya Hökumətlərərəsi Komissiyasının rolü da xüsusi qeyd olundu. Bildirildi ki, Hökumətlərərəsi Komissiyanın fəaliyyəti ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticari əlaqələrin genişlənməsində mühüm rol oynayır.

Söhbət zamanı dövlət başçıları tərefindən humanitar sahədə də əlaqələrin inkişafı qeyd edilib. Dövlətimizin başçısı Azərbaycanda rus dilinə xüsusi qayğı olduğunu diqqətə çatdırıb. Tədrisin rus dilində aparıldığı məktəb-

lerle yanaşı, ali məktəblərdə dərus dilində tədris aparılır. Bu da iki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişafının növbəti daha mühüm göstəricisidir.

Şöbə müdürü vurğulayıb ki, görüşdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsine dair müzakirələr aparılıb. Rusiya ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi münaqişənin həlli prosesində yaxından iştirak edir.

Hikmet Hacıyev qeyd edib ki, görüşdən sonra da dövlət başçılarının təkbətək görüşü oldu. Azərbaycan və Rusiya prezidentləri gündəlikdəki məsələlərə dair müzakirələrini davam etdirdilər. "Hesab edirəm ki, bu görüş iki ölkə arasındakı münasibətlərin daha da genişləndirilməsi baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir ve əlaqələrimizin gələcək inkişafına əsaslı töhfə verəcək", - deyə Prezident Administrasiyasının rəsmisi əlavə edib.

"Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun əhəmiyyətdən bəhs edən Hikmet Hacıyev bildirib ki, bu platforma beynəlxalq münasibətlərin aktual məsələlərinin müzakirəsi baxımından olduqca önemlidir. Bu tədbirdə dövlət və hökumət başçıları, ekspertlər, biznes və akademik dairelərin nümayəndələri iştirak edirlər.

Bu platforma dövlətimizin başçısı tərefindən Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq əlaqələrin gündəliyindəki vacib məsələlərə münasibətdə mövqeyinin ifadə olunması üçün olduqca mühüm imkan yaradır.

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinə səfər etməyi planlaşdırırlar

ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri Ermənistan tərefindən işgal olunmuş Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinə səfər etməyi planlaşdırırlar. AZERTAC xəber verir ki, bunu Moskvada keçirilən brifinqdə Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova bəyan edib. O qeyd edib ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında birbaşa danışqlar bu ölkələrin nümayəndələri tərefindən anons ediləcək: "Deye bilərem ki, Azərbaycan və Ermənistanın Xarici İşlər nazirləri ile razılışdırıldı ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri danışqlar aparmaq, Dağlıq Qarabağ nizamlanması məsələsinə müzakirə etmək üçün bölgəyə səfər etməyi planlaşdırırlar. Səfərin vaxtı dəqiqləşdirilir və biz bu barədə əlavə məlumat verəcəyik", - deyə M.Zaxarova qeyd edib.

Binyamin Netanyahu'nun qardaşı Dövlət Tərcümə Mərkəzində olub

Oktobre 3-də tanınmış İsrail yazarı, İsrailin Baş naziri Binyamin Netanyahu'nun qardaşı İdo Netanyahu və İsrail-Azərbaycan Beynəlxalq əlaqələri təşkilatının rəhbəri Arye Qut Dövlət Tərcümə Mərkəzində olublar. Mərkəzdən AZERTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan ilə İsrail xalqları arasında tarixən mövcud olmuş dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən, Azərbaycan-İsrail ədəbi-mədəni əlaqələrindən, hər iki xalqı bir-birinə doğmalaşdırın mənəvi dəyərlərdən söz açılıb.

İsrailin tarixi, elmi-mədəni, ədəbi irsi ilə bağlı Azərbaycan oxucusuna maraqlı olacaq bir sıra əsərlərin tərcümə və nəşr layihələri, eləcə də Azərbaycan ədəbiyyatını İsrail oxucusuna yaxından tanıdacaq Azərbaycan ədəbiyyatı nümunələrinin ivrit dilində İsraildə nəşri və digər bu kimi məsələlər müzakirə edilib. Görüşün sonunda qonağa, Mərkəz tərefindən Azərbaycanda nəşr edilmiş, tanınmış yəhudü yazarı Şolom Aleyxemin "Seçilmiş əsərləri" kitabı və "Tövrat"ın Azərbaycan dilinə çevrilmiş hissələri yer alan "Xəzər" dönya ədəbiyyatı jurnalının nömrələri hədiyyə edilib.

1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurub-yaratmaqla tarix yazdı

Xəsrde dünya siyaseti və beynəlxalq münasibətlər sistemində bəşəriyyətin gələcək taleyinə ciddi təsir edəcək bir çox hadisələr qeydə alınmış və həlledici proseslər baş vermişdir. Bunlardan biri nəhəng geosiyasi vahid - aparıcı, hegemon güc mərkəzlərindən biri olan SSRİ-nin süqutu uğraması olmuşdur. Məhz bu global xarakterli geopolitik hadisədən sonra meydana çıxmış müstəqil dövlətlərin hər birində müxtəlif proseslər baş vermiş, sözügedən coğrafiyanın xalqları fərqli siyasi, iqtisadi, sosial və humanitar realıqlarla üzləşmişlər.

SSRİ-nin tərkibində olan 15 respublikadan biri kimi Azərbaycan isə 1991-ci ildə müstəqillik eldə etdiyindən sonra çox ciddi siyasi, sosial-iqtisadi, humanitar xarakterli problemlərlə qarşılaşmışdı, respublikada sabitlik və inkişafdan, nəinki səhəbət gedə bilməzdi, hətta ölkə xaos və anarxiya məkanı kimi xarici keşfiyyat orqanlarının mübarizə meydanına çevrilmişdi. Həmin dövrə respublikaya rəhbərlik edənlərin siyasi səriştəsizliyi, müstəqil qərar vermək və milli maraqlara uyğun siyaset həyata keçirmək iqtidarından olmamaları, mübarizələrinin dövlətin mənafeyi uğrunda deyil, öz şəxsi - korporativ maraqları əsasında aparmaları Azərbaycanın müstəqilliyyini itirmək təhlükəsini meydana çıxarmışdı. Belə bir ağır vəziyyətdə xalqın və dövlətin xilası üçün zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik olan qətiyyətli liderə ehtiyac var idi. Bu lider, məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyev idi. Xalqın təkidli tələbi ilə 1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev respublikamızı tənəzzüldür xilas edərək tərəqqi yoluna çıxarmaqla, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətini qurub-yaratmaqla tarix yazdı. Yüksek vətənpərvərlik və milli təessüb-keşlik hissine malik olan vətəndaş, tarixi şəxsiyyət və Ümummilli Lider kimi Heydər Əliyev Vətənini fəlakətdən qurtardı, ölkəsini əvvələş cəhdlərindən, xaosdan hifz edərək dirçəliş və inkişafa doğru yönəltdi, cəmiyyətdə özüneinam hissini, ölkəmizdə sabitlik və firavanlılığı təmin etdi.

Ümumiyyətə, Azərbaycan dövlətçilik tarixində Heydər Əliyev şəxsiyyətinin müstəsna yeri və rolu var, Ümummilli Liderin xalqımız qarşısında xidmətləri misilsizdir. Ulu Öndər Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısındaki əvəzedilməz xidmətləri Onun fəaliyyətinin bütün mərhələlərini əhatə edir, Ümummilli Liderin həm SSRİ

**Siyavus Novruzov,
YAP İcra katibinin müavini,
Milli Məclisin İctimai Birliklər və
Dini Qurumlar Komitəsinin sədri**

dövründə, həm də müstəqillik illerində ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dönenədə görülen işlər respublikamızın qüdrətinin artmasına, Azərbaycanın möhtəşəm nailiyətlər qazanaraq, yeni zirvələr fəth etməsinə xidmət etmişdir.

Bütün bu reallıqları daha yaxşı anlamaq üçün Ulu Öndərimizin xalqımız qarşısındaki ali məramlı, çoxşaxəli və səməralı, tarixi əhəmiyyətə malik olan fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərinə ayrıca nəzər salmaq məqsəd-müvafiqdir. Əvvəla, qeyd etmək lazımdır ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illər ərzində, ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dönen respublikamızın tərəqqi dövrü kimi yadda qalıb, yüksək inkişaf göstəriciləri ilə tarixə daxil olub. Bu dönenədə həm sosial-iqtisadi tərəqqinin, həm də milli həmrəyliyin təmin olunmasına xidmət edən məqsəd-yönlü işlər görülüb, Azərbaycan SSRİ miqyasında sürətli inkişaf edən respublikaya əlavədir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü də çox mühüm əhəmiyyətə malikdir. Məlumudur ki, 1991-ci ilin sentyabr ayında Ulu Öndər Heydər Əliyevin Naxçıvan MSSR-in Ali Məclisinin Sədri seçilməsinədək olan mərhələdə Naxçıvan olduqca ağır şəraitdə idi. Ali Məclisin Sədri seçilen Ulu Öndər Heydər Əliyevin gərgin fəaliyyəti sayəsində Ermənistanın blokadada saxladı Naxçıvanda sabitlik təmin edildi və muxtar qurumun sosial-iqtisadi vəziyyəti yaxşılaşdırıldı. Mühəribənin davam etdiyi, sənaye məhsullarının çatışmadığı, elektrik enerjisinin olmadığı, sosial-iqtisadi durumun keskin olduğu ağır şəraitdə Ali Məclisin Sədri seçilen Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi islahatlar və gördüyü qətiyyətli tədbirlər sayesində Naxçıvan erməni təcavüzünü uğurla dəf etdi, dost və qardaş Türkiyə ilə davamlı, hərtərəfli əlaqələrin qurulmasına nail oldu, həmçinin

nin, cənub qonşumuz İranla münasibətlər normallaşdırıldı. Ən əsası, 17 noyabr 1990-cı il tarixində Naxçıvan Ali Məclisinin I sessiyasında ilk dəfə olaraq üçrəngli bayraqımız qaldırıldı, Naxçıvan MSSR adından "Sovet" və "Sosialist" sözləri çıxarıldı, Naxçıvanda Kommunist Partiyasının fəaliyyəti dayandırıldı və Sovet əsgəri birlikləri Naxçıvan MR ərazisində çıxarıldı. "1990-ci il yanvar ayının 20-də törədilmiş Bakı hadisələrinə siyasi qiymət verilməsi haqqında" Qərarın qəbul edilmesi, 31 dekabrın Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü elan olunması da xüsusi vurğulanmalıdır. Bunlarla yanaşı, müxtəlif sahələrdə islahatların həyata keçirilməsi, inkişafa təkan verən tədbirlərin reallaşdırılması Naxçıvanın xilası və dirçəlişinə xidmət edən mühüm addımlar idi.

Qeyd etdiyimiz kimi, həmin dövrə ölkədə ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi vəziyyət olduqca ağır idi. Belə bir şəraitdə 1992-ci il oktyabrin 16-da 91 nəfər ziyanlı Ümummilli Liderimizə müraciət etdi. Müraciətdə qeyd edilir ki, "öz adımızdan və on minlərlə respublika vətəndaşları adından Sizdən xahiş edirik ki, təşəkkül tapan Yeni Azərbaycan Partiyasına rəhbərlik etməyə razılıq verəsiniz. Azərbaycan Sizin sözünüzü və qəti qərarınızı gözləyir". Ümummilli Lider Heydər Əliyev ziyanlılara göndərdiyi 24 oktyabr 1992-ci il tarixli cavab məktubunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razılıq verdi. Beləliklə, noyabrın 21-də 550 nəfərin istirakı ilə Yeni Azərbaycan Partiyası təsis olundu və Ulu Öndər Heydər Əliyev partiyasının Sədri seçildi. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyası, qısa müddət ərzində, təşkilatlan-

dı və xalqın dəstəyi ilə 1993-cü ildə hakimiyyətə gəldi. Bu, xalqın Ümummilli Lider Heydər Əliyevə böyük inamının, Onun rəhbərlik etdiyi partiyaya dəstəyinin bariz ifadəsi idi. Ümumiyyətə, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması Azərbaycanın ən yeni tarixinin möhtəşəm siyasi hadisəsi idi. Cün-

insanları birləşdirməsidir. Bu, partiyamızın yüksək nüfuzunu əks etdirən başlıca göstəricilərindənir. Ən əsası isə, Yeni Azərbaycan Partiyası güclü liderin etrafında yaranmış partiyadır. Partiyanın yaradıldığı dövrə nezər salanda, görürük ki, zəngin dövlətçilik və idarəetmə təcrübəsinə malik olan, ömrünü və bütün fəaliyyətini Öz xalqına və dövlətine xidmətə həsnədən bir şəxsiyyətin - Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Yeni Azərbaycan Partiyasına rəhbərlik etməsi partiyamıza olan inam, etimad və dəstəyi artırır. YAP-ın fəaliyyəti Heydər Əliyev siyasi xətti olaraq qəbul edildi. Bu gün də partiyamız öz fəaliyyətini Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyaları əsasında davam etdirir. Başqa sözə, Yeni Azərbaycan Partiyası Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə öz fəaliyyətini müvəffəqiyyətə davam etdirir, qatıldığını bütün seçkilərdə parlaq qələbələr qazanır. Bu gün Azərbaycanda YAP-a rəqib ola biləcək hər hansı bir siyasi qüvvə mövcud deyil. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Yeni Azərbaycan Partiyası dünənin, bu günü və gələcəyin partiyasıdır.

Beləliklə, daha sonra 1993-cü il iyunun 9-da isə Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə Bakıya qayıması, ölkənin xəlos, vətəndaş qarşılurmaşı, dövlət müstəqilliyyətinin itirilməsi təhlükəsindən xilas edilməsi missiyasını həyata keçirməyə başlaması böyük tarixi əhəmiyyətə malik idi. 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi, ölkədə davam edən gərginlik və qarşılurma səngidi, respublikamız vətəndaş mühərabəsindən və parçalanma təhlükəsindən xilas oldu. Bu mühüm tarixi gün xalqımızın yaddaşına Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu. Milli Məclisin 1993-cü il iyunun 15-də keçirilən iclasındaki çıxışında Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcək inkişaf strategiyasını elan etdi və sonrakı illərdə onu həyata keçirdi. Əger müstəqilliyi qazanmaq ilkin şərt idisə, ikinci vacib məsələ onu qoruyub-saxlamaq və əbədi etmək idi. Bu, Ümummilli Liderin qətiyyəti və iradəsi sayesində mümkün oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev milli dövlətçiliyimizin konsepsiyasını yaratdı.

1993-cü ildə yenidən hakimiyyətə gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycan dövlətini qurub yaratmaqla tarix yazdı

Əvvəli Səh. 4

Şübhəsiz, ölkəmizdə 3 oktyabr 1993-cü il tarixində keçirilən prezident seçkilərində yuxarıda bəhs olunan reallıqların mentiqi nəticəsi kimi, xalqımız Ümummilli Lider Heydər Əliyev yüksək etimad göstərdi. Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmesi milli dövlətçilik tariximizin en mühüm səhifələrindən birini təşkil edir. İnkaredilməz reallıqdır ki, məhz bundan sonra həyata keçirilən siyasi kurs dövlətimizin gerçek müstəqilliyini təmin etdi. Ona olan ümidi ləri doğrudan böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin titanik fəaliyyəti nəticəsində, ictimai-siyasi sabitliyin təmin olunması, qanunsuz silahlı qruplaşmaların dövlət əməkdaşlığı cəhdərinə son verilməsi, ordunun quruculuğu prosesinə başlanması, Qarabağ müharibəsinin atəşkəs əldə edilməsi, eləcə də, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişənin dinc yolla nizama salınmasına dair danışqlara başlanması və digər strateji ehemiyətlə adımların atılması Azərbaycanın tərəqqisine xidmet edən müttəqiqi strateji inkişaf planının həyata keçirilməsinə imkan verdi. Paralel olaraq hüquqi-demokratik dövlət quruculuğuna xidmet edən tədbirlərin reallaşdırılması müasir müstəqil Azərbaycanın inkişaf yolunda əmin addımlarla irəliləməsinə xidmet etmiş oldu. Bu kontekstdə ölkədə ilk parlament seçkilərinin keçirilməsi, ümumxalq səsverməsi - referendum vasitəsilə Konstitusiyanın qəbul edilməsi, mehkəmə islahatlarının aparılması, Konstitusiya Məhkəməsinin, Ombudsman Təsisatının və digər mühüm institutların yaradılması, ölüm hökmünün ləğv edilməsi kimi islahat xarakterli addımlar xüsusi qeyd edilməlidir. Bütün bunlar Azərbaycanın demokratik inkişaf yolunda əmin addımlarla irəliləməsini şərtləndirdi.

Eyni zamanda, milli maraq-lara əsaslanan, praqmatik və çoxvektorlu xarici siyasetin həyata keçirilməsi nəticəsində, Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyinin möhkəmlənməsi, müstəqil milli dövlət kimi dünya birliliyinə uğurla integrasiya olunması Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəsna əhəmiyyətə malik olan tarixi xidmətləri sırasında xüsusi yer tutur. Özəlliklə də, 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə əsası qoymulan praqmatik enerji strategiyasının uğurla icra olunması

Azerbaycanın iqtisadi inkişafını xidmet etdi, mühüm beynəlxalq əməkdaşlıq platformaları yaradıldı. Şübhəsiz ki, 1994-cü il sentyabrın 20-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəsna xidməti və səyləri sayəsində Bakıda dünyanın altı dövlətini təmsil eden 11 transmisiyə neft şirkətinin iştirakı ilə Xəzərin Azərbaycan sektorundakı neft ehtiyatları ilə zəngin olan "Azəri", "Çıraq" və "Güneşli" yataqlarının işlənməsinə dair "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması tarixi hadisə idi. Artıq 25 ildir ki, neft strateyiğini uğurla həyata keçirilir. Bu güne qədər Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi ilə çoxsaylı enerji layihələri realaşdırılıb. 2017-ci il sentyabrın 14-də isə Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Güneşli" yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birləşmiş və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında düzəliş edilmiş və yenidən tərtib olunmuş Sazişin imzalanması tarixi əhəmiyyətə malikdir. Bu Sazişin imzalanması ilə böyük ehtiyatlara malik "Azəri", "Çıraq" və "Güneşli" yataqlarının işlənilməsində yeni mərhələ başlayıb.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən xarici siyaset kursunda Ermə-

nistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları əsasında həlli mühüm yer tuturdu. Başqa sözə, münaqişənin ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həlli strateji prioritet kimi müəyyənləşdirilmişdi. Bu istiqamətde reallıqlar, tarixi faktlar beynəlxalq ictimaiyyətin - dünya birliliyinin nəzərinə çatdırıldı. Bunun nəticəsində zirve toplantılarında Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün dəstəkləndiyi, Ermənistanın isə işğalçılıq siyasetinin pisləndiyi qətnamələr və bəyanatlar qəbul olunmuşdu.

Bir sözə, Ümummilli Liderin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illər sabitlik və inkişaf dövrü kimi yadda qaldı. Bu gün əminliklə və qətiyyətlə "müasir müstəqil Azərbaycan Ulu Öndər Heydər Əliyevin şah əsəridir" fikrini ifadə etməklə, müstəsna tarixi reallığın üzərinə işq salmış oluruq. Ən əsası, Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik ərisi əbədiyəşar sərvət kimi hər bir azərbaycanlının qurur mənbəyini təşkil edir. Bu tükənmez sərvət gələcək nəsillər üçün zəngin xəzinədir və onun öyrənilməsi müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Bu günə qədər Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısındaki məsilsiz xidmətlərindən bəhs edən çoxsaylı fundamental tədqiqat

esərləri, qiymətli kitablar, dəyerli monoqrafiyalar yazılıb və bütün bunlar böyük dövlət xadiminin, dahi siyasetçinin zəngin siyasi ərisinin öyrənilməsi və gələcək nəsillərə çatdırılması baxımından xüsusi önem kəsb edir.

Sevindirici haldır ki, bu gün müasir müstəqil Azərbaycan Ümummilli Liderin ideyaları əsasında inkişaf edərək, öz qüdrətini daha da artırır. Ulu Öndərin layiqli varisi və alternativsiz siyasetinin davamçısı olan Möhətərəm Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji kurs nəticəsində Azərbaycan möhtəşəm naiyyətlər qazanır, müstəqilliyimizin rəmzi olan üçəngli bayraqımız ən yüksək zirvələrde əzmətlə və qururla dalğalanır.

Çoxəsrlilik tarixində heç vaxt indiki qədər qüdrətli olmayan Azərbaycan inkişaf yolunda qətiyyəti addımlayıb, intensiv tərəqqi bütün sahələri əhatə edir. Son 15 ildə ölkəmizdə ümumi daxili məhsul istehsalının 3,2 dəfə, qeyri-neft sahəsində ÜDM-in 2,8 dəfə, sənaye məhsulu istehsalının 2,6 dəfə, qeyri-neft sənayesinin 2,2 dəfə, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının 2 dəfəyə yaxın artması, əməkhaqlarının 7,5 dəfə, pensiyaların isə 10 dəfədən çox artırılması, 2003-2018-ci illərdə

ıssızlık səviyyəsinin 49 faizdən 5,4 faizə, yoxsulluq səviyyəsinin isə 5 faizə enmesi sosial-iqtisadi inkişafın nümunəvi Azərbaycan modelinin parlaq göstəriciləridir.

Heç şübhəsiz, müstəqil siyaset, güclü maliyyə imkanları və sürətli iqtisadi inkişaf Azərbaycana yeni tarixi nüailiyətlər əldə edərək öz qüdrətini daha da artırmaq imkanı verir. Ən əsası, yeni zirvələr fəth edən Azərbaycanın hərtərəfli inkişafi, verilən hər bir vədin konkret əməli işdə öz təsdiqini tapması xalq-İqtidár birliliyi daha da möhkəmləndirir, vətəndaşların Prezident İlham Əliyevin etrafında six birleşməsini təmin edir. Xalqımız Azərbaycanın son 16 ilde Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyasetin fonunda böyük inkişaf yolu keçməsini, bu hərtərəfli və dinamik inkişafın bütün sahələri əhatə etməsini çox yüksək qiymətləndirir. Azərbaycan vətəndaşları ölkəmizin inkişafının, sabitliyin davam etməsini istəyir, iqtidarin həyata keçirdiyi siyasetə mütləq inam və etimadlarını ifadə edirlər. Yəni xalq Ümummilli Liderin layiqli davamçısı olan Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyaseti dəstəkləyir və bu siyasetə alternativ görür!

Azərbaycan tibb elminin dünya səviyyəsinə çıxmasında Tamerlan Əliyevin xidmətləri əvəzsizdir

Görkəmlı alimin anadan olmasından 98 il ötür

Dünən Əməkdar Elm xadimi, Dövlət mükafatı laureati, professor Tamerlan Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümü tamam olub. T.Əliyev 1921-ci il oktyabrin 3-də Naxçıvanın Şah taxtı kəndində, görkəmlı dövlət xadımı Əziz Əliyevin ailəsində dünyaya göz açıb.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan tibb elminin müasir istiqamətlərinin müyyənləşdirilməsində, dünya səviyyəsinə çıxmasında, tibbi tədqiqatlardan dəyərlə nəticələr əldə edilməsində Tamerlan Əliyevin əvəzsiz xidmətləri olub. O, olduqca mənalı bir insan, alim, həkim, pedaqoq ömrü yaşayıb, bütün həyatını Azərbaycan tibb elmi və səhiyyəsinin tərəqqisine həsr edib, çox sayıda elmi-tədqiqat işləri ilə elmimizə misilsiz töhfələr verib.

Professor Tamerlan Əliyevin ölkəmiz üçün tibb sahəsində yüksək ixtisaslı elmi kadrların hazırlanmasında da əvəzsiz xidmətləri olub. Bu gün onun elmi məktəbinin yetirmələrinin adları nəinki ölkəmizdə, hətta ölkə hüdudlarından kənarda da böyük ehtiramla çəkilir.

Əziz Əliyev kimi görkəmlı şəxsiyyətin ailəsində boy-a-başa çatan genç Tamerlan hələ uşaqlıq çağlarından alicənablıq, həssaslıq və ziyanlılıq ruhunda tərbiye alıb. 1929-cu ildə Bakıdağı 3 nömrəli ibtidai məktəbdə oxumağa başlayıb, sonralar təhsilini 176 nömrəli orta ümumtəhsil məktəbində davam etdirib. 1940-ci ildə orta məktebi "əla" qiymətlərlə bitiran Tamerlan Əliyev Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun (indiki Azərbaycan Tibb Universiteti) müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub. O, təhsilde və ictimai işlərdə qazandığı nailiyyətlərə görə o zaman nadir hallarda rast gəlinən yüksək təltifə - Azərbaycan Ali Sovetinin Fəxri Fərmanına layiq görüllüb.

Tamerlan Əliyev əmək fəaliyyətinə 1945-ci ildə Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun fakültə terapiyası kafedrasında (indiki daxili xəstəliklər kafedrası) başlayıb və ömrünün sonuna dək burada çalışıb. Onun çoxçəkəti elmi tədqiqatlarının əsasını Azərbaycanın kurort amillərinin müalicəvi təsiri, endokrin sistem xəstəliklərinin patogenetikin, klinikasının və müalicə üsullarının öyrənilmesi, qanın ləxtalanma, əks ləxtalanma və fibrinoliz sisteminde patoloji şəraitde baş verən dəyişikliklər və onların correksiya üsulları, miokard infarktının müalicəsi və digər problemlər təşkil edib. Həkimlik fəaliyyətinə başladığı ilk illərdə Naftalan neftinin organizmın reaktivliyinə təsirinin öyrənilməsinə böyük əmək sərf eden Tamerlan Əliyev 1954-cü ildə "Heyvan orqanizminin immun reaktivliyinin Naftalan neftinin təsiri altında dəyişməsinin xarakteristikası" mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə edib.

Professor Tamerlan Əliyev apardığı elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrinə əsasən, 1969-cu ildə "Şəkerli diabetin müxtəlif formaları olan xəstələrdə periferik damarların vəziyyəti; metabolizmin və qanın ləxtalanmasının bəzi göstəriciləri" mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə edərək tibb elmləri doktoru elmi dərəcəsi alıb.

1975-ci ildə Tamerlan Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və səyi nəticəsində Fuad Əfəndiyev adına 4 nömrəli Bakı Şəhər Klinik Xəstəxanasının nəzdində 90 yerlik endokrinologiya şöbəsi yaradılıb. Həmin dövrde Tamerlan Əliyevin təşəbbüsü ilə daxili xəstəliklər kafedrasının nəzdində Azərbaycanda ilk dəfə intensiv kardioloji yardım şöbəsi yaradılıb, reanimasiya və intensiv terapiya bloku, funksional diaqnostika şöbəsi təşkil edilib.

Professor Tamerlan Əliyev Azərbaycanda kardioloji xidmet sisteminin təşkili sahəsinin in-

kişafına böyük əmək sərf edib. Novator alimin təşəbbüsü ilə keçmiş SSRI miqyasında ilk dəfə 4 nömrəli klinik xəstəxananın nəzdində miokard infarkti və şəkerli diabeti olan xəstələrin distansion diaqnostikası, təxirəsalınmaz yardım, həmçinin intensiv terapiyası təşkil edilib. Bununda nəticəsində respublika da həmin xəstəliklərdən ölüm faizi azalıb.

Tamerlan Əliyevin Azərbaycan tibb tarixi salnaməsinə qızıl hərflərlə yazılmış xidmətlərinən biri də bilavasitə onun təşbüskarlığı, təşkilatçılığı ilə inşa edilərək fəaliyyətə başlayan Səhiyyə Nazirliyinin akademik C.Abdullayev adına Elmi-Tədqiqat Kardiologiya institutudur.

Görkəmlı alim uzun illər Səhiyyə Nazirliyinin baş terapevti, Bakı Şəhər Səhiyyə idarəsinin baş endokrinoloqu vəzifələrini yerinə yetirib, Səhiyyə Nazirliyinin IV Baş idarəsinin məsləhətçisi, "Azərbaycan tibb jurnalı"nın redaksiya heyətinin üzvü olub. O, həmçinin Azərbaycan Tibb Universiteti nəzdində fəaliyyət göstərən terapiya ixtisası üzrə ixtisaslaşdırılmış Müdafiə Şurasının sədri vəzifəsində çalışıb, bu sahə üzrə genc elmi kadrların yetişməsinə, bacarıqlı, savadlı alimlər ordusu sıralarının artmasına qayğılaşılıkla rəhbərlik edib.

Tamerlan Əliyevin elmi məsləhətçiliyi və rəhbərliyi altında beş doktorluq və 25 namizədlik dissertasiyası yerinə yetirilib. Onun hazırladığı kadrlar Azərbaycanın hüdudlarından kənarda da uğurla fəaliyyət göstərərək müəllimlərinə başlığı getiriblər.

Professor 250-dən çox elmi əserin, o cümlədən 12 monoqrafiyanın, dərslik və dərs vəsaitinin, metodik tövsiyələrin, səmərələşdirici təklif və ixtiraların, həmçinin çox sayıda elmi-kütüvə məqalənin müəllifi olub.

Professor Tamerlan Əliyevin müəllifi olduğu "Klinik-diaqnostik laborator tədqiqat üsulları", "Şəkerli diabet haqqında etrafı melumat", "Biomücyəvi tədqiqat üsulları", "Şəkerli diabet", "Prediabet", "Karbohidrat mübadiləsinin pozulmaları və ürəyin işemik xəstəliyi", "Şəkerli diabet zamanı qan dövranı pozulmaları və onların tənzim", "Endokrinologiya" və digər bu kimi elmi əsərləri indi də öz aktuallığını saxlayır, həkimlər və tələbələr tərəfindən geniş istifadə olunur.

Alimin uzun illərin təcrübəsi sayəsində əldə etdiyi praktik vərdişlər və nəzeri biliklər əsasında qələmə aldığı "Endokrinologiya" dərsliyi bu sahə üzrə Azərbaycan dilində yazılmış ilk irihəcmli, geniş əhatəli əsərdir. Alim, həmçinin tərcüməcilik işi ilə de məşğul olub. Onun "Klinik-diaqnostik laborator tədqiqat üsulları" monoqrafiyası SSRİ Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisində təqdim edilib və sərginin Qızıl Medalını alıb. Bu monoqrafiya Azərbaycan Respublikasının Dövlət Mükafatına layiq görüllüb.

Tamerlan Əliyev Türkiyə, ABŞ, Fransa, İngiltərə, Almaniya, Kanada, İsveçrə, Finlandiya və başqa ölkələrdə keçirilmiş elmi toplantılarında özünün maraqlı məruzələri ilə Azərbaycanı layincə təmsil edib.

Görkəmlı alim Səhiyyə, təhsil və elm sahəsində elə etdiyi nailiyyətlərə görə dövlət tərəfdən bir sıra fəxri ad, orden və medallara layıq görüllüb.

Son dərəcə sadə, təvəzükər, obyektiv, ince və həssas qələbli, yüksək mədəni səviyyəyə malik bir insan olan Tamerlan Əliyevin gəncləri eləmə həvəsləndirən mütərəqqi ideyaları diqqətlə öyrəniləcək və heyatda daim öz təbliğini tapacaq. 1997-ci il aprelin 7-də əbədiyyətə qovuşmuş unudulmaz alimin əziz xatirəsi daim qəlibimizdə yaşayır və yad edilir.

"Himalaya" radiosu: Heydər Əliyevin müəllifi olduğu "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanı bütün dünyaya tanıdır

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin müəllifi olduğu "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanı bütün dünyaya tanıdı.

AZERTAC xəber verir ki, bu fikir oktyabrın 3-də Yaponiyaın "Himalaya" radiosunda "Əsrin müqaviləsi"nin 25-cü ildönümüne həsr olunmuş xüsusi verilişdə səslənib.

Verilişin aparıcısı Kazuya-şu İşida, Azərbaycan-Yaponiya Dostluq Mərkəzinin sədri, Dünya Azərbaycanlılarını Əlaqələndirmə Şurasının üzvü Xəlil Kələntər, AZERTAC-in Yaponiyadakı xüsusi müxbiri Vüqar Ağayev və "Kakusei

Space Innovation" şirkətinin prezidenti Yasuhiro İşibaşı cari il sentyabrın 20-də imzalanmasının 25-ci ildönümü tamam olmuş "Əsrin müqaviləsi"nin tarixi əhəmiyyətindən danışıblar.

Bildirilib ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin gərgin əməyi sayəsində ərsəyə gələn bu müqavilə Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazılarq, xalqımızın və dövlətimizin taleyində mühüm rol oynayıb. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti ilə dönyanın 11 aparıcı neft şirkəti arasında "Azəri", "Çıraq" və "Güneşli" yataqlarının birgə işlənilməsi və hasilatın pay bölgüsü ilə bağlı imzalanınan "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycan iqtisadiyyatını sürətli inkişaf roluna çıxarmaqla yanaşı, Avropanın enerji təhlükəsizliyindən böyük rol oynayıb. Bunun ardınca sonrakı illərdə dönyanın 19 ölkəsinə təmsil edən 41 neft şirkəti ilə daha 26 saziş imzalanıb. Yaponiya şirkətlərinin de həmin layihəyə qoşulduğu və onun reallaşmasında mühüm rol oynadığı xüsusi qeyd olunub. Bildirilib ki, müqavilə həm de Azərbaycanın gələcək inkişafının və dünya birliyinə integrasiyasının həllədici amili kimi çıxış edib.

Qeyd edilib ki, Azərbaycanı bütün dünyaya mühüm karbohidrogen ixracatçısı kimi tanınan müqavilə böyük çətinliklərdən və manələrdən keçərək böyük dövlət xədimi Heydər Əliyevin dəmir iradəsi, qətiyyəti və ardıcıl siyasetinin nəticəsi olaraq reallaşıb. Bəzilərinin fantastika və xəyal adlandırdığı bu layihənin həyata keçirilməsində həmin dövrə ARDNŞ-in vitse-prezidenti təyin edilən İlham Əliyev xüsusi rol oynadığı vurgulanıb.

Bildirilib ki, müqavilənin imzalanmasından qısa müddət sonra Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin inşası nəticəsində Avropanın enerji təminatında yeni mərhələ başlayıb. "Əsrin müqaviləsi" nəticəsində Azərbaycan öz gələcək inkişafı üçün lazımlı olan maliyyə vəsaiti əldə edib.

Müqavilə ilə əldə edilən gelirin Azərbaycan rəhbərliyi tərəfindən ölkə iqtisadiyyatına dərindən düşünlənmiş və bacarıqla tətbiqi nəticəsində ölkəmiz bu gün dönyanın en sürətli inkişaf edən dövlətləri sırasında xüsusi yer tutur. Bu gün Azərbaycan böyük valyuta ehtiyatına malikdir. Ölkədə müasir sosial-iqtisadi və mədəni infrastruktur yaradılıb. Paytaxt Bakı ilə yanaşı, rayonların inkişafı da diqqəti cəlb edir. Xüsusi vurğulanıb ki, son 25 il erzində Azərbaycanda ümumi daxili məhsul istehsalı da, adambəşinə düşən məhsul da yüz dəfələrlə artıb.

Qeyd edilib ki, Azərbaycanın qazandığı uğurlar ölkəni bütün dünyada tanıdır. Bu gün Azərbaycan adı Yaponiyada en çok işlənən ölkə adlarından biridir.

Radionun dinləyicilərinə Azərbaycanın müasir turizm potensialı, qədim və zəngin mədəniyyəti, özünəməxsus mətbəxi barədə de geniş məlumat verilib. Azərbaycanın yapon turistlərin en çok ziyarət etdiyi istiqamətlərdən birinə çevrildiyi vurğulanıb.

"Azərbaycan son illər böyük layihələr ilə Avropanın enerji təminatına və təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verir"

Moskvada keçirilən "Rusiya Enerji Həftəsi"nde enerji sektoruna dair aktual məsələlər müzakirə olunur. Bu barədə AZERTAC-a müsahibəsində Azərbaycanın Energetik naziri Perviz Şahbazov deyib. O qeyd edib ki, Azərbaycan neft-qaz sahəsində aparılan beynəlxalq məsləhətləşmələrin, o cümlədən "OPEC plus" formatında görüşlərin fəal iştirakçısı kimi enerji həftəsi çərçivəsində neft-qaz sektorunda aktual problemlərə həsr olunmuş müzakirələr qatılıb: "Azərbaycan son illər böyük layihələr ilə Avropanın enerji təminatına və təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verir. Biz tədbirdə neft-qaz ixracı etrafında aparılan müzakirələrde iştirak edirik. Bundan əlavə, enerji transformasiyası, bərpələnən enerji mənbələrinin tətbiqi və potensialı diqqət mərkəzindədir. Azərbaycanda bərpələnən enerji mənbələrinin inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Prezident İlham Əliyev ölkənin energetika sektorunda İslahatların sürətləndirilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Bu sahədə qanun layihəsi hazırlanıb və onun ilin sonuna dək qəbul olunacağı gözlənilir".

P.Şahbazov vurğulayıb ki, bir çox şirkətlə bu sahədə əməkdaşlıq memorandumları imzalanıb və onların tədbirdə təmsil olunan nümayəndləri ilə məsləhətləşmələr davam etdirilir.

1993-cü il oktyabrin 3-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi müasir tariximizin ən mühüm hadisələrindən biridir

Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədri, YAP İdarə Heyətinin üzvü Arif Rəhimzadənin yap.org.az-a müsahibəsi

- *Arif müəllim, bildiyimiz kimi, 3 oktyabr 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilib. Sizcə, bu hadisənin tarixi-siyasi əhəmiyyəti nədən ibarətdir?*

- Ümumiyyətlə, hər tarixi dövrün öz görkəmli şəxsiyyətləri olur. Şəxsiyyətləri zaman yetişdirir. Amma beşən eksinə də olur. Dahi insanlar zamanın fəvqünə yüksələrək, öz dövrlərini yaradırlar. Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan üçün belə bir şəxsiyyətdir: XX əsrin ikinci yarısının xeyli hissəsini əhatə edən dövr Onun adı ilə bağlıdır.

1969-cu ildən başlayaraq, 30 ildən çox müddət ərzində o, yalnız bir dəfə respublikanın rəhbəri kimi hakimiyyətdən kənarda olmuşdur. 1982-ci ildə Heydər Əliyev daha yüksək vəzifəye - ittifaq hökuməti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin edilmiş, hakim partyanın ali orqanı olan Siyasi Büronun üzvü seçilmişdir. Amma sonralar Heydər Əliyev 1987-ci ildə ölkənin o vaxtı rəhbəri Mihail Qorbaçovun yeritdiyi siyasi xəttə etiraz əlaməti olaraq, tutduğu vəzifələrdən istefə vermişdir.

Lakin Heydər Əliyevin Azərbaycanda olub-olmamasından, yüksək vəzifədə çalışıb-çalışmamasından asılı olmayaq, respublikanın bütün şəhərlərindən ucqar kəndlərinə kimi ağlı kəsen hər bir insan ölkənin böhranlı dövrlərində Onun zəkasına, iradəsinə və məharətinə inanıb güvənmiş, Heydər Əliyevin simasında Vətənini və həmvətənlərini sevən, lazımlı gəldikdə onların köməyinə gəlməyə və onlara arxa durmağa həmişə hazır olan müdrik bir ağsaqqal görmüşdür.

1991-ci ildə Azərbaycan müstəqilliyini elan etse də, ölkə daxilində anarxiya, hökm sürdü. Belə vəziyyət 1993-cü ilin ortalarında Azərbaycan dövlətçiliyini mehv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qoydu. Azərbaycan xalqı bu təhlükələrdən yeganə xilas yolunu Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmışında göründü. 1993-cü ilin iyun ayında xalqın təkidli tələbi ilə Bakıya qayıdaq ölkə Parlamentinin Sədri seçildi. 1993-cü il oktyabrin 3-də ölkəmizdə keçirilən prezident seçkilərində Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqımızın böyük eksəriyyətinin etimadını qazanaraq 98,84 faiz səsə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Bundan sonra Ulu Öndər Heydər Əliyevin gərgin fəaliyyəti və səyləri sayəsində ölkəmizdə icimai-siyasi sabitlik təmin edildi və sosial-iqtisadi vəziyyət yaxşılaşdırıldı.

1994-cü il mayın 12-də cəbhədə atışkəsin əldə edilməsindən sonra dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi, nizami ordu quruluğu, eləcə də ölkə həyatının bütün sahələrində dinamik inkişafın təmin edilməsi baxımından zəruri addımlar atıldı. Reallaşdırılan ardıcıl və sistemli tədbirlərin nəticəsi kimi, ölkədə əmin-amanlıq yarandı, sabitlik bərqərar oldu, bazar iqtisadiyyatına kecidələ bağlı özəl-ləşdirməyə geniş meydən verildi, geniş-miqyaslı islahatlara başlandı. 1994-cü il sentyabrın 20-də isə Azərbaycanın ən yeni tarixində dönüş nöqtəsi olan neft müqavilələri imzalandı. "Əsrin müqaviləsi" adlandırılın bu Saziş ölkəmizin gələcək inkişafına və təhlükəsizliyinə etibarlı zəmin yaratdı, Azərbaycanın dünya

birliyindəki mövqeyini möhkəmləndirdi.

Hesab edirəm ki, 1993-cü il oktyabrin 3-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi müasir tariximizin ən mühüm hadisələrindən biridir.

- *Dediyiniz kimi, 1993-cü ildə Azərbaycan olduqca mürrəkkəb vəziyyətlə qarşı-qarşıya idi və faktiki olaraq siyasi, iqtisadi böhran dərin tənzəzzülə yol açmışdı. Necə oldu ki, Heydər Əliyevə qarşı çıxış edən iqtidar nümayəndələri Onun hakimiyyətə gəlməsinin zəruriliyini anladılar?*

- Tarixinin bu böhranlı məqamında xalq ümidi böyük oğlu Heydər Əliyevə bağlamışdı. Xalqın şüurunda Heydər Əliyev təkcə 1970-80-ci illərdəki quruluq fealiyyəti ilə deyil, həm də blokada şəraitində yaşayan Naxçıvanda gördüyü işlərlə Azərbaycanın geleceyinə ümidi baxmağa əsas yaradırdı. Həmi başa düşürdü ki, ölkəni bu fəlakətlərdən yalnız Heydər Əliyev xilas edə bilər ve o zamanı hakimiyyət Heydər Əliyevi Bakıya dəvət etməyə məcbur oldu. O zamankı parlamentdə hamı, o cümlədən vaxtilə Ulu Öndərimizə qarşı çıxış edənlər də Heydər Əliyevin namizədliliyinə səs verməyə hazır idilər. Çünkü anlayırdılar ki, Heydər Əliyev olmadan Azərbaycanı ağır vəziyyətdən xilas etmək mümkün deyil. 1993-cü ilin iyun hadisələri zamanı xalqın təkidli tələbi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyev Bakıya gəldi və iyunun 15-də Ali Sovet Sədr seçildi. Haqlı olaraq həmin gün tariximizə xalqımızın və dövlətçiliyimizin Milli Qurtuluş Günü kimi əbədi həkk olundu.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə, ilk növbədə, Azərbaycan mehv olmaqdan, parçalanmaqdan xilas oldu. Heydər Əliyevin dəhası, çox böyük nüfuzu və insanları öz arxasında aparmaq bacarığı sayəsində Azərbaycanın başı üstünü almış təhlükələr aradan qaldırıldı. Qanunsuz silahlı birleşmələr və quldur dəstələri ləğv edildi, ölkənin parçalanmaq təzahürələri dəf edildi, vətəndaş müharibəsi dayandırıldı, ordu yaradıldı. Dövlət çevrilişi cəhdlerinin, terror aktlarının qarşısı alındı. Asayış və qayda-qanun bərqərar edildi, soyğunçuluğa, vətəndaşların əmlakının qəsb olunmasına son qoyuldu. Azərbaycanın haqq səsi dünya birliyi tərəfindən dəstəkləndi. İdarəetmə sistemi yaradıldı, insanlara öz qüvvələrinə inamı qaytarıldı. 1995-ci ildən başlayaraq iqtisadiyyatda, mədəniyyətdə, mənəviyyatda dirçə-

liş dövrü yaşandı. Azərbaycanın dünya birliyinə fəal integrasiyası başlandı. Müstəqil dövlətimizin yeni Konstitusiyası qəbul olundu. Ölkədə dövlətçilik, azərbaycanlıq ideologiyası formalaşdı. Bir sözlə, Azərbaycan inkişaf yoluna çıxdı.

- *Ümummilli Lider Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu kimi xalqımız qarşısında misilsiz xidmətlər göstərib...*

- Heydər Əliyevin xalqımız və dövlətimiz qarşısındaki misilsiz xidmətlərindən biri də uğurlu dövlət quruculuğu prosesinin esasının qoyulmasıdır. Bu, Azərbaycanın müasir müstəqil dövlət kimi inkişafi baxımından çox mühüm əhəmiyyətə malikdir. Təkmil siyasi sistemin, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesinin, siyasi mədəniyyətin əsasının qoyulması, davamlı siyasi-hüquqi islahatların həyata keçirilməsi, eyni zamanda, milli həmrəylik və bütönlüyü təmin edən ideologiyanın yaradılması bu kontekstdə xüsusi vurgulanmalıdır.

Azərbaycanda hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət quruldu, vətəndaş cəmiyyətinin bərqərar edilməsi istiqamətində ciddi addımlar atıldı. Milli ideologyanın yaradılması da Ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət quruculuğu siyasetinin mühüm tərkib hissəsindən biridir. Heydər Əliyevin müəllifi olduğu azərbaycanlıq ideologiyası təkçə bu dövlətin ərazisində yaşayış şəxsləri yox, eyni zamanda, bütün dünyada məskunlaşan azərbaycanlıları əhatə edən, dünya azərbaycanlılarını vahid mərkəzdə birləşdirən milli məfkurəyə çevrildi. Şübhəsiz, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəllifi olduğu dövlət quruculuğu siyasetinin fonunda görülən işlərin və əldə edilən nailiyyətlərin sayını istənilən qədər artırmaq olar. Amma təkçə sadalananlar da onu deməyə əsas verir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı, sözün əsl mənasında, müstəqil ölkəyə çevirdi, müstəqilliyimizi daimi və dönməz etdi.

- *Arif müəllim, bu gün Azərbaycan dövləti Ulu öndər Heydər Əliyevin ideyaları əsasında inkişaf edir. Bu mənada, ölkəmizin hazırlı inkişaf perspektivlərini necə qiymətləndirirsiniz?*

- Həqiqətən bu gün Heydər Əliyev siyaseti uğurla davam etdirilir. 2003-cü ilde cənab İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra ölkənin inkişafında yeni mərhələ başlandı. Bu gün ölkəmizdə dünyada böyük nüfuz sahibidir, heç kimdən asılı olmadan müstəqil siyaset həyata keçirir, dövlətimizin təhlükəsizliyi tam təmin olunub, müstəqilliyimiz Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən bacarıqla qorunur.

Məmnunluqla qeyd edilməlidir ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları yaşayır və hər zaman yaşayacaq. Çünkü bugünkü və gələcək inkişafımız Heydər Əliyevin qurduğu bünövərə üzərndədir, onun müəyyənləşdirici inkişaf siyaseti Azərbaycan xalqının daim firevanlılığını, əminanlılığını, sabitliyinə, rıfahına xidmət edir və edəcək.

Bəhruz Quliyev:

"Azərbaycan hazırda tarixinin ən yüksək inkişaf dövrünü yaşıyor"

“ 1 993-cü ilde

Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıtmışdan, oktyabrin 3-de isə vətəndaşların yüksək etimadı əsasında ölkə Prezidenti seçilməsindən sonra Azərbaycanda hökm sürən acınاقlı vəziyyət aradan qaldırıldı, müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya olan dövlətimiz xilas edildi. Ümummilli Lider yalnız sənəd üzərində olan müstəqilliyi de-faktō təmin etdi". Bu fikirləri "Ses" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev deyib.

Ulu Öndərin Azərbaycanda baş verənlərə biganə qalmadığı, xalqın tələbi ilə ölkəni xilas etmək məqsədiyle yeniden hakimiyyətə qayıtdığını xatırladan B.Quliyev söyleyib ki, həle Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1992-ci ilin oktyabrında 91-lerin müraciətinə cavabı ölkəni mürəkkəb vəziyyətdən çıxaraq konsepsiyanı idil: "Məhz 5 bəndən ibarət konsepsiyanın həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq mümkün olardı. Konsepsiyanın bəndlərində yer alan qanunun alılıyin qorumaq, atəşkəsə nail olmaq, iqtisadi programların həyata keçirilməsi, xaos və anarxiyaya son qoyub qanunlara hörmət və beynəlxalq münasibələrlə bağlı məsələlərin hər biri o dövr üçün vacib qarşıda duran əsas vəzifələr idi. Lakin bunları yerinə yetirmək üçün məharət tələb olundu ki, bunu həqiqi lider olan biri edə bilerdi. O dövrde isə hakimiyyətdə belə bir qüvvə yox idi və onu "AXC-Müsavat" hakimiyyətinin rəhbərləri də yaxşı bilirdi."

Ekspert bildirib ki, həmin dövrde bir tərəfdən separatizm meyilləri, digər tərəfdən isə kriminal avtoritetlərin idarəciliyi Azərbaycan dövlətini parçalanmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdu:"Həmin dövrde Azərbaycanı yalnız Ulu xilas edə bilərdi. Bunu təkcə xalq deyil, o dövrki hakimiyyət və hazırlı müxalifət də çox yaxşı anlaysırdı. O dövrde hakimiyyətdə olan "AXC-Müsavat" cütlüyü öz canlarını kriminal avtoritetlərdən qurtarmaq üçün məcbur olaraq xalqın çağrışına qoşulub Ulu Öndər Heydər Əliyevin Bakıya gəlməsinə çalışılar. Hər kəsə melumdur ki, AXCP sədri Əli Kərimlinin həmin dövrə yüksək postda temsil olunduğu hakimiyyət Ümummilli Liderin Bakıya gəlmesi üçün Naxçıvana təyyarə göndərmişdi".

B.Quliyev qeyd edib ki, Azərbaycanın ən mərəkkəb dövründə bütün çətinlikləri öz üzərine götürmüş Ulu Öndərin dövlətçilik ideologiyası ölkəmizin bugünkü və gələcək inkişafının əsasını təşkil edir: "Təməli Ümummilli Lider tərəfindən qoyulan siyasetin son 16 ilde Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilmesi nəticəsində Azərbaycan irəliye doğru inamla irəliləyir. Bu illər ərzində ölkə iqtisadiyyatı güclənilib, ictimai-siyasi sabitlik qorunub, əhalinin sosial rıfahı daha da yaxşılaşıb. Əminliklə deyə bilarık ki, Azərbaycan hazırda öz tarixinin ən yüksək inkişaf dövrünü yaşıyır".

Nailə Məhərrəmova

"Hazırda Azərbaycanda buğdaya olan tələbatın 62 faizi yerli istehsal hesabına ödənilir"

Hazırda ölkədə buğdaya olan tələbatın 62 faizi yerli istehsal hesabına ödənilir. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə oktyabrin 3-de jurnalistlərə müsahibəsində Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru Firdovsi Fikrətzadə deyib. O bildirib ki, lakin hökumət bu göstərici ilə qane olmaq istəmir və təminetmə faizi artırmaq istəyir. Bunun üçün hər il buğday istehsalının 200 min ton artırılması nəzərdə tutulur.

**26 il önce xalqımız böyük müdriklik nümayiş etdirib
Ümummilli Lider Heydər Əliyevi Azərbaycan Prezidenti seçdi**

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP icra katibinin müavini Mübariz Qurbanlının yap.org.az-a müsahibəsi

- Mübariz müəllim, məlum olduğu kimi, 26 il əvvəl, oktyabrın 3-də Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilib. Bu hadisənin tarixi əhəmiyyəti barədə fikirlərinizi bilmək istərdik...

- Mədəni-mənəvi dəyərlərin xalqın tərəqqi və rifaha qovuşmasında əhəmiyyətini dərk etmək və her zaman ümumxalq mənafeyi, dövlətçilik maraqları naminə bu dəyəri xəzinədən bəhrələnmək, ona qayğı ilə yanaşmaq yalnız dahi liderlərə xas xüsusiyyətdir. Azərbaycan xalqının taleyində bu müqəddəs mərami yerinə yetirən şəxsiyyət Ulu Öndər Heydər Əliyev olub.

Sade, zəhmətkeş azərbaycanlı ailəsində dünyaya göz açan, tükənməz fitri istedad sahibi Heydər Əliyev doğma xalqının dərdlərinə dərindən bələd olan, hələ çox gənc ikən məkrli qonşuların min bir hiyləsini öz gözləri ilə görən, mükəmməl təhsil alan, o cümlədən tarixi biliklərə dərindən yiylənən, sondərəcə geniş dünyagörüşünə ve biliklərə malik, doğma xalqını ve yurdunu hədsiz məhəbbətlə sevən nadir tarixi şəxsiyyətdi. O, yarım əsr-dən artıq zəngin idarəcilik təcrübəsinə, müxtəlif xarakterli və səviyyəli idarəcilik sistemlərinin bütün incəliklərinə bələd olan, sovet məkanında kiçik bir respublikanın təmsilçisi olmasına baxmayaraq, dünyanın altıda birini əhatə edən SSRİ kimini nəhəng bir dövlətin rəhbərlərindən biri səviyyəsinə ucalan lider idi. Polad irade sahibi, cahanın bugünkü siyasetini müəyyənləşdirən dünya liderləri içərisində seçilen-sayılan, hamı tərəfindən qəbul olunan əzəmetli şəxsiyyət idi. Keçid dövrünün mürekkəb burulğanından Azərbaycanı xilas etmək üçün Ulu Tanrının xalqımıza, Vətənimizə bəxs etdiyi Ümumməlli Lider idi!

Müsəir Azərbaycan tarixinin otuz ildən artıq dövründə dövlət quruculuğu, iqtisadi dirçəliş, ictimai-siyasi ve sosial həyatda tərəqqi ilə-rini əhatə edən böyük bir hissəsi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə birbaşa bağlıdır. Onun müey-yən etdiyi mükəmməl inkişaf kon-sepsiyasının həyata keçirilməsi dövlət suverenliyini bərpa edən Azərbaycanda demokratik ölkə qu-ruculuğu və kompleks islahatların reallaşmasına, azad bazar münasi-bətlərinə əsaslanan milli iqtisadi-yatın formalasdırılmasına, süretdi in-kişafın təmin olunmasına dərin əsaslar yaratdı. Ölkəmizin yaşıdagı çətin zamanlarda Ulu Öndər dövlət quruculuğu və müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsi kimi ümdə mə-salələrlə vanası milli-mənəvi həv-

Heydər Əliyev Ümummilli Lider missiyasında ölkəmizi etnik separatlıqlı dini zəminde parçalamadı.

mənəvi cəhətdən zəiflətmək, məz-həb ayrı-seçkiliyi salmaq istəyənlərin niyyətlərini puç edərək dövlətçi-liyimizi xilas etdi. Milli və dini mən-subiyyətindən asılı olmayaraq bütün vətəndaşlarımızı azərbaycançı-lıq məfkurəsi etrafında səfərber etmeklə Ulu Önder Azərbaycan döv-lətçiliyinin sarsılmaz əsasını yaratdı.

Ulu Öndərin hələ 1969-1982-ci illərdə Vətəninin, millətinin tərəqqisi, inkişafı, rıfahı üçün gördüyü müsəliz işlər yelçumuz tərəfindən unu-

maq, dövlətçiliyimizi məhv etmək planları puç oldu. Bu, Ulu Önder Heydər Əliyevin sadəcə hakimiyətə qayıdışı deyil, eyni zamanda ölkənin qurtuluşu, qəhrəmanlıq tariixidir. Əgər xalqın təkidi ilə Heydər Əliyev həmin gün yenidən hakimiyətə gəlməsəydi, bugünkü müstəqil Azerbaycanın varlığından danışmaq cətin ki mümkün olacaqdı.

maq çətin ki müraciət olacaqdı. 1993-cü ilin oktyabr ayının 3-ü Azərbaycan Respublikasının Prezidenti postuna keçirilən seçkilərdə dahi lider Heydər Əliyev səsvermədə iştirak edən 3 milyon 919 min 923 nəfər vətəndaşın rəğbetini qazanaraq (98.84%) böyük üstünlükle qalib geldi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildi. Həmin prezent seçkisi Azərbaycan xalqı üçün mühüm tarixi hadisə, müstəqil Azərbaycan dövləti üçün isə qurtuluşa gedən yolu ilk pilləsi oldu. Artıq müstəqil və demokratik dövlət quruculuğu tarixində yeni bir mərhələ başlayırdı. Böyük düha, hər şeydən önce, torpaqlarımıza yiyələnmək üstündə ən kəskin geosiyasi ziddiyyətlərin mövcud olduğu bir şəraitdə Azərbaycan dövlətçiliyini xilas etdi, ölkəni parçalanıb yox olmaq təhlükəsindən qurtardı, dövlətimizi qoruyub saxlamaqla azadlığımızı, müstəqilliyimizi təmin etdi. Dövlət başçısının qətiyyəti xalqda ruh yüksəkliyi yaratdı, itmiş inamını özünə qaytardı, Azərbaycanı qanlı burulğandan çıxardı, bununla da sabitlik və emin-amalıq varındı.

- Ulu Öndərimizin respublika Prezidenti kimi fəaliyyəti dövründə Azərbaycan hansı uğurlara imza atdı?

- Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti olduğu 10 illik dövr ərzində öz andiçmə mərasimində səsləndirdiyi bütün məqsədlərə nail oldu: ölkənin həyatında çox zəruri olan ictimai-siyasi sabitləşmə, demokratik prinsiplərin və təsisatların yaradılması ve təkmilləşdirilməsi vəzifələrini həyata keçirdi, dövlət aparatını möhkəmləndirdi və iş qabiliyyətli dövlət idarəcilik təsisatlarını formalasdırı. Ulu Önder həmçinin müstəqil dövlətin neft strategiyasını hazırladı, ölkənin əsas regional energetik sahəyə transformasiyasını reallaşdırıldı, "Böyük İpək yolu" layihəsində fəal iştirak etməklə Azərbaycanın regional logistik mərkəz kimi rolunun dəyişdirilməsinə nail oldu. Da-hi şəxsiyyət istər daxili, istərsə də xarici siyaseti elə gerçəkləşdirdi ki, Azərbaycan regional və beynəlxalq səviyyədə söz sahibi olan ölkəyə çevrildi.

Yeni xarici siyaset xətti müəyənleşdirilərkən iqtisadi inkişafanı olmaq üçün respublikanın bəy-nəlxalq aləmdə nüfuzunun artırılması istiqamətində addımlar atmaq zərurətə çevrilmişdi. Belə şəraitdə on məntiqili gedis münasibəni don-

da informasiya xilas olub beynəlxalq mədəniyyət və sənət sahələrindən qarşıya şəraitini formalaşdırı. Heydər Əliyev şəraitində iqtisadi prioritetlərini formaladı. Əsas prioritetlər ilin may ayında Azərbaycanın Dağlıq Karabah işığının gedişində təsdiq edildi. Ataşkesi atəşkesi nəzərdən imzalandı. Ataşkesi imzalanması ordu şəhərinə sürətləndirildi. Dövlət məstəqiliyinin qorunub saxlanılması ilə yanaşı, həm də ölkənin dünya birliyində layiqli yer tutmasının təmin edilməsi oldu. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran əsas məsələlərdən biri dövlət quruculuğu prosesinin təşkil edilməsi idi ki, xalqın seçdiyi Lider bunu uğurla həyata keçirirdi. Ölkədə fikir və söz, vicdan, məlumat və digər azadlıqlar demokratik, sivilizasiyalı cəmiyyətin yaranmasına imkan veren başlıca şərtlər kimi müstəqil Azərbaycanda məhz 1993-cü ilden etibarən bərqaşır olmağa başladı. Ümummilli Liderin hakimiyətə gelişи ilə insan

sosializmdən kapitalistik dövlətin qarşıtlığındakı strateji vəzifə və həm müyyəyənləşdirməyi təmin etmək qabaqcıl dövrlərdən başlayaraq, əsasında sınaqdən müsbət nəticələri təsdiq etmək inkişaf kursunun adətini yaratdı. Heydər Əliyevin zamanında Azərbaycanın, habelə xarici işləmələrin gücləndirilməsi və mühitinin formallaşdırılması ölkəyə investisiya

ölkəyə investisiyya
dövlət liberal inkişaf
etdi. Gənc müstəqil
güclü, davamlı iqtisadi
ölkəyə çevirmek
Lider Heydər Əli-
zasi-iqtisadi islahat-
transformasiyasının
ni neft strateyiyası
rdi. O, həmin dövr-
məhdud maliyyə
bündəcisi ilə qarşı-
nəmlı məqsədlərin
reallaşdırılmasının
nü nəzərə alaraq
Xəzərin Azərbay-
cık zengin neft ehtiya-
nsənilməsini nəzər-
lərlərin imzalanma-
ni görürdü. XX əs-
erlərindən biri kimi
mənbələri axtaran
n yeni geoqtisadi
mühəyyənləşməsinə
tərəf, Heydər Əli-
zadəsinin və müdafiə
lu olan "Əsrin mü-
səyacanın siyasi və iq-
məhkəmlənməsi"
qtisadi münasibət-
öz layiqli yerini al-
erdi. Yeni neft stra-
səməyədarların
eft yataqlarının işlə-
dilməsini, xam nef-
tarının şaxələndiril-
bilirlərinin səmərəli
i və Azərbaycanın
ərhelesinə qədəm
məqymətindənmişdir.

Heydər Əliyevin müəllifi olduğu Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası 1995-ci il 12 noyabr tarixində ümümxalq səsverməsi - referendum yolu ilə qəbul edildi. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının ən önemli cəhətlərindən biri ondan ibarətdir ki, o, müasir dövlət quruculuğu üçün teləb olunan, demək olar ki, bütün principial məqamları özündə əks etdirir. Konstitusiyanın qəbul edilməsindən sonra ölkəmizdə irimiqyaslı dəyişikliklər baş verdi: birbaşa xalq tərəfindən seçilən qanunverici orqan formalasdı və ötən dövr ərzində Konstitusiya əsasında cəmiyyət və dövlət həyatının ən müxtəlif sahələrini əhatə edən yüzlərle normativ-hüquqi akt qəbul edildi. Eləcə də Azərbaycan xalqının vahidliyini təcəssüm etdirən və dövlətçiliyin varisliyini təmin edən, Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin, ərazi bütövlüyünün və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxlığı beynəlxalq müqavilələrə riayət edilməsinin, məhkəmə hakimiyyətinin müstəqiliyinin real təminatçısi olan Prezident institutu formalasdırıldı. Bundan əlavə, dövlət hakimiyyəti orqanlarının səmərəli fəaliyyətinin təşkili üçün onların təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı, Azərbaycanda yerli özü-nüidarəetmə institutu - bələdiyyə orqanları yaradıldı və fəaliyyətə başladı.

Ulu Önder Heydər Əliyev rəhbərliyi altında quruculuq işlərinin sürətlə davam etdiyi dövrdə qəbul olunmuş qanunların əhəmiyyətinə

26 il öncə xalqımız böyük müdriklik nümayiş etdirib Ümummilli Lider Heydər Əliyevi Azərbaycan Prezidenti seçdi

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, YAP icra katibinin müavini Mübariz Qurbanlının yap.org.az-a müsahibəsi

toxunarkən belə söyləmişdir: "Bu qanunlar Azərbaycanda müstəqil dövlətin inkişafı, iqtisadi islahatların aparılması üçün, qanunun alılıyini təmin etmək, hüquqi dövlət yaratmaq üçün çox əhəmiyyətli olmuşdur".

- *Azərbaycanda dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi də vacib məqamlardan biri idi. Ulu Öndərimizin bu istiqamətdəki fəaliyyətini necə səciyyələndirirdiniz?*

- Azərbaycanın son on illiklər ərzində bir çox sahələrdə qazandığı uğurlar heç şübhəsiz ki, müasir dünya tarixine parlaq və silinməz iz qoymuş böyük şəxsiyyətin - Ulu Önder Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti ilə birbaşa bağlıdır. Ümummilli Liderin prezident seçiləməsindən sonra Azərbaycanda hər bir sahədə olduğu kimi, dini sahədə də mövcud problemlər aradan qaldırılmağa başlanıldı. Respublikamızda dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, dini sahədə sabitliyə nail olunması, konfessiyalar arasında dözümlülük mühitinin dövlət səviyyəsində qorunub saxlanılması məhz müdrik dövlət xadiminin möhtəşəm fealiyyətinin tezahüründür.

Müsəir Azərbaycanda mükəmməl dövlət-din münasibətləri sisteminin formalaşması və tətbiqinin müstəqil dövlətimizin memarı, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin fəaliyyəti ilə bağlı olması hamimizə məlumdur. Bu sahədə Ulu Önderin zəngin irlisinin öyrənilməsi və təbliği təkcə tarix və müasir dövr baxımından deyil, həm də geləcəkdə proseslərin istiqamətini düzgün müəyyənləşdirmək və yönəldirmək nöqtəyi-nəzərində xüsuslu əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, XXI əsrin ilk illərində dünyada baş verən proseslər, xüsusi dini zəməndə terrorun, radikallığın və ekstremitəzin güclənməsi yeni yaranmış müstəqil dövlətlərin din sahəsində ardıcılı, effektiv və daha həssas siyaset həyata keçirmələrini zərurətə çevirdi.

Hazırkı dünyamızda beynəlxalq münasibətlər sistemindəki mövcud vəziyyət, dünyada cərəyan edən qanlı hadisələr bir daha sübut edir ki, dinə yalnız inanc, mənəviyyat və hüquq məsəlesi kimi deyil, həm də dövlətin və cəmiyyətin təhlükəsizliyi və sabitliyi prizmasından yanaşmaq lazımdır. Bu mənəda Heydər Əliyevin dövlət-din münasibətləri, milli-mənəvi, o cümlədən dini dəyərlərin qorunması və təbliği, eləcə də tarixi-dini abidələrin berpası, tolerantlıq və dinlərarası dialoqun təşviq edilməsi sahəsində zəngin irlisinin öyrənilməsi və düzgün təbliği Azərbaycanla yanaşı, digər ölkələr üçün də olduqca faydalıdır. Bununla yanaşı, dünyəvi dövlətdə dinin yeri, eləcə də qlobal-

laşma prosesinin getdikcə dərinləşdiyi hazırkı dövrə milli adət-ənənələrin yaşadılması və mənəvi irlisin mühafizəsi çağdaş dönyanın ən aktual məsələlərindən biri hesab olunmaqdır. Zaman keçdikcə sürətlənən qloballaşma prosesi sanki xalqların milli xüsusiyyətlərini və özünəməxsusluğunu əridərək ümumi milli dəyərlərə malik vahid dünya cəmiyyəti formalasdır. Təbii ki, bu, təkcə xalqların deyil, milli dövlətlərin də geləcəyi ilə bağlı ciddi suallar doğurur. Azərbaycan xalqı üçün bu sualların cavabları Heydər Əliyevin zəngin elmi-nəzəri və əməli irlisində axtarılmalıdır.

- *Mübariz müəllim, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin siyasetində tolerantlıq, multikulturalizm ideyalarının həyata keçirilməsi istiqamətdə görülən işlər haqqında nə deyə bilərsiniz?*

- Ulu Öndərin həyata keçirdiyi siyasetdə tolerantlıq hər zaman diqqət mərkəzində olub. Həyat göstərir ki, tolerantlıq Azərbaycan xalqı üçün hüquq bir mexanizm deyil, o, eyni zamanda mənəvi bərcədər. Məhz bu siyaset xalqların yaxınlaşmasına, dini dözümlülük ənənələrinin qorunub saxlanılmasına çox böyük töhfə vermişdir. Büttün konfessiyalara eyni səviyyədə münasibət, onların ibadətgahlarını fərq qoymadan ziynet etmək, müxtəlif dinlərin və xalqların nümayəndələri ilə görüşlər Heydər Əliyevin tolerantlığa verdiyi önəmi bir daha göstərir. Azərbaycanda bütün dini mərasimlər zamanı müxtəlif konfessiyaların nümayəndələrini bir arada görmək ənənəsi də xalqın dahi liderinin zamanında qoyulmuşdur. Heydər Əliyev cəmiyyətimizdəki tolerantlıq və humanizm mühitine görə xalqımızın yaddaşına borclu olduğumuzu deyirdi. O, Azərbaycan xalqına xas olan inسانپرəvərlik və tolerantlıq kimi yüksək mənəvi keyfiyyətləri əsas gətirərək ölkəmizdə milli-ırqı ayrı-seçkilik, dini dözümlülük zəminində humanizmə zidd halların baş verməsini imkansız sayırdı.

Ulu Öndər 1993-cü ilin 10 oktyabrında andığma mərasimindəki nitqində demişdir: "Demokratik siyilizasiyalı cəmiyyətdə insan hüquqlarının qorunması dövlətin əsas vəzifələrindən biridir. Əmin ola bilərsiniz ki, bu yüksək vəzifədə mən həmin sahəni daim diqqət mərkəzində saxlayacağam və insan hüquqlarının qorunması üçün bütün təminatları yaradacağam. Bir sözü, cəmiyyətimizdə insanın tam azad olması üçün şərait yaradılacaqdır. Bu baxımdan həyatımızın indiki mərhələsində vicdan azadlığı məsəlesi də məhüm yer tutur. Xalqımız öz dininə qayıtdı. İslam dini dünyada öz tarixi yerini tutmuşdur. Xalqımızın mənəviyyatına,

elminə, qüdretinə, zəkasına islam dininin böyük təsiri olmuşdur. Milli ənənələrimiz, mədəniyyətimiz bir çox hallarda islam dini vasitəsilə nəsildən-nəsili keçib, indi böyük milli sərvətimiz kimi bugünkü nəsilərə çatmışdır. Azərbaycanda islam dininə insanların sərbəst etiqad etməsi üçün bütün şərait yaradılmış və bundan sonra da yaradılacaqdır. Güman edirik ki, bizim dinimiz respublikanın bu ağır dövründə vətəndaş həmrəyliyinin, vətəndaş birliliyin yaranması üçün çox böyük fəaliyyət göstərəcəkdir. Azərbaycan çıxmillətlə respublikadır. Bu, respublikanın səciyyəvi cəhətidir. Bunu böyük tarixi var və bu tarixlə, respublikanın bu ictimai-siyasi mənzərəsi ilə biz fərəx edirik. Respublikamızda bütün vətəndaşlar dini və milli mənsubiyyətdən asılı olmayıaraq eyni hüquqa malikdirlər və bundan sonra da bütün vətəndaşların bərabər hüquqla Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyətindən istirak etməsi üçün imkanlar yaradılacaqdır. Bu gün bizim islam dininin, Qafqaz müsəlmanlarının rəhbəri, xristian dininin, yəhudilərin dininin nümayəndəleri məni bu vəzifəyə gəlmək münasibətə təbrik etdilər. Mən onlara öz minnədarlığı bildirirəm və emin etmək istəyirəm ki, Azərbaycanda bütün millətlərin, bütün dinlərin bərabər hüquqla yaşaması üçün bütün şərait yaradılacaqdır..."

Ulu Öndərin müəllifi olduğu və öz andında səsləndirdiyi tolerant, multikultural ideyalar, bütün dinlərin nümayəndələrinə eyni münasibət göstərilməsi və berabər imkanlar yaradılması bu gün ölkə siyasetinin mühüm istiqamətlərindən birini təşkil etməklə yanaşı, dövlətin bu sahədə gələcək strategiyasının da aydınlaşdırıcı tərkib hissəsinə çevrilib.

Ümummilli Liderin dini etiqad azadlığının təmin olunması, müvafiq sahədə vahid dövlət siyasetinin formalaşdırılması və həyata keçirilməsi, dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, inkişafının təmin edilməsi, dini etiqad sahəsində maarifləndirmə işinin aparılması, dini təhsil ilə bağlı məsələlərin həll edilməsi, həmçinin vətəndaşların vicdan azadlığının təmin edilməsi, dini ənənələrin, dözümlülük və tolerantlıq münasibətlərinin qorunması, dini mühitdəki radikal elementlərin qarşısının alınması istiqamətlərində atlığı ən məhüm adımlardan biri, heç şübhəsiz ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması bareəde 2001-ci ilin 21 iyundan imzaladığı fərمان olmuşdur.

- *Ölkəmiz tolerantlıq və multikulturalizm məkanı olmaqla yanaşı bu dəyərlərin təbliğinə xidmət edən tədbirlərə ev sahibliyi edir...*

- Bu gün tolerantlıq və multikul-

turalizm Azərbaycanın dövlət siyasetinə və Azərbaycan xalqının həyat tərzinə çəvrilib. Heç şübhəsiz ki, bu ənənələrin inkişafı və təbliğində ən böyük layihələri Heydər Əliyev Fondu reallaşdırır. Heydər Əliyev Fondu nümayəndəsi işləbəd evlərinin təmiri və yenidən qurulması, Azərbaycanın tolerant və multikultural dəyərlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər müstəsnə əhəmiyyətə malikdir. Vətənimizdə və digər ölkələrdə bəşər övladı üçün nümunə kimi qəbul ediləcək sülh və barışq məzmunlu, xalqlar və dinlər arasında fərq qoymamaq məqsədilə reallaşdırılan layihələr davamlı xarakter alıb. Xüsusi və vurgulanmalı məqamlardan biri də odur ki, belə mətəbər tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsi bareədə qərar verilərək Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu nümayəndəsi, UNESCO və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeyanın beynəlxalq təşkilatlarında yüksək nüfuzu və çoxşaxəli səmərəli fəaliyyəti həllədici rola malik olur. Azərbaycan Respublikasında multikulturalizmin özünməxsus, nümunəvi modelinin formaladığını bütün dünya birmənalı olaraq təsdiqləyir. Heydər Əliyev Fondu beynəlxalq ictimaiyyətə bu həqiqətlərin çatdırılması istiqamətində çoxsaylı təşəbbüslerle çıxış edir, layihələr reallaşdırır.

Bu istiqamətde həyata keçirilən ən mühüm tədbirlərdən biri də bu ilin may ayının 2-də Azərbaycan hökumətinin təşkilatlığı, UNESCO, BMT-nin Sivilizasiyalı Alyansı, Dünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası və ISESCO-nun tərəfdarlığı ilə "Ayri-seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münaqışmeye qarşı fəaliyyət naminə dialoq quraq" şüarı altında keçirilən V Ümumdünya Mədəniyyətlərərə Dialoq Forumu olub. Tədbirin açılış mərasimində dövlət başçımız cənab İlham Əliyevin söylədiyi nitq insanlar arasında həmrəylik yaratmaqdır, müxtəlif icmalarda zorakılığa və ayri-seçkililiyə qarşı mübarizədə mədəniyyətlərərə dialoqun vacibliyini diqqətə çatdırır: "...Azərbaycan əsrlər boyu müxtəlif mədəniyyətlərin, etnik qrupların və dinlərin nümayəndələrinin birgə yaşayış-yaratlığı və təmasda olduğunu bir məkandır. Əsrlər boyu Azərbaycan dini dözümlülük və müxtəlif millətlərin birgə yaşadığı torpaq olmuşdur. Tarix və coğrafiyamız nümayiş etdirir ki, biz yalnız tərəfdarlıq və qarşılıqlı hörmət ruhunda uğura nail ola bilərik. Azərbaycanın bugünkü sürətli inkişafı da məhz bu mədeni irlisimizə və cəmiyyətimizin bütün nümayəndələrinin nümayiş etdirdiyi həmrəyliyə əsaslanır. Biz tariximiz, tarixi abidələrimizlə fərəx edirik. Onlar

da əsrlər boyu müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin Azərbaycanda yaşayış-yaratdıqlarını göstərir. Biz qədim tariximizlə fərəx edirik. Dünyanın ən qədim məscidlərindən biri qədim Şamaxı şəhərində yerləşir. Qafqazın ən qədim kilsələrdən biri olan Qafqaz Albaniyasına məxsus kilsə bizim qədim Şəki şəhərindədir. Bizim tariximiz mədəni müxtəliflik tarixidir və bu gün həmin tarixi əsasında Azərbaycan dünyaya mədəniyyətlərərə dialoqun ölkələri yaxınlaşdırmağın, müxtəlif mədəniyyət və sivilizasiya nümayəndələri arasında yeni körpüllerin qurulmasının yeganə yol olduğunu nümayiş etdirir. Multikulturalizm bizim üçün həyat tərizidir. Bu söz nisbətən yeni olsa da, biz həmin ab-havada əsrlər boyu yaşamışıq. 2016-ci ilin Azərbaycanda "Multikulturalizm ili" elan olunması onu sübut edir ki, biz dünyamızın diqqətini bu mühüm ideyaya cəlb etmək istəyirik. 2017-ci il isə "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilib. Bu da bizim tarixi irlisimizi, kökümüzü və dünyaya açıq olduğumuzu nümayiş etdirən, rəmzi mənə daşıyan addım idir. Hesab edirəm ki, bu məyillər dünyada üstünlük təşkil etsə, dünyada təhlükəsizlik, proqnozlaşdırıla bilmə və sülh bərqərar olar..."

Azərbaycanın sürətli inkişafını, uğurlu xarici və daxili siyasetini, o cümlədən dövlət-din münasibətlərinin effektiv tənzimlənməsini şərtləndirən başlıca iki amil mövcuddur. Birincisi, Heydər Əliyevin əsasını qoymuş sağlam bünövrə, ikincisi, həmin sağlam bünövrə üzərində Ümummilli Liderin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin qurduğu uğurlu strateji. Azərbaycanın bütün sahələrdə həyata keçirdiyi siyasetin mahiyyəti, istiqamətini, perspektivini tam və dolğun dərk etmek üçün Ulu Öndərin siyasi irlisinin daha dərinən öyrənilməsi olduqca zəruri və vacibdir.

Bir həqiqət var ki, bunu xalqımız gözəl dərk edir. Hazırda tərəqqi dövrünü yaşayan bütün millətləri, ölkələri keçid dövrünün çətin labirintlərindən görkəmli şəxsiyyətlər çıxarmışlar. Heydər Əliyev də bu qəbildən olan, Azərbaycanın taleyi-nə bəş olunan dahi Liderdir. Çağdaş Azərbaycan bu gün - XXI yüzilin başlangıcında demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğunda uğurdan-ugurqa qovuşur.

Zamanın ən qanlı burulğanı içərisində çabaladığımız günlər arada qalıb, tarixe çevrilib! Azərbaycan dövlətçiliyi məkrli düşmənlərin qanlı caynağından həmişəlik xilas edilib! Ölkəmiz özünün daha parlaq geleceyinə doğru inamlı irəliləyir. Bütün bunlar üçün hər bir vətən övladı, qədir bilən xalqımızın nümayəndələri dahi xilaskara - Heydər Əliyevə borcludur!

Qarayaxma kampaniyası aparan dairələr ifşa edilməlidirlər

Gəncədə YAP Gəncə şəhər, Kəlbəcər və Xocalı rayon təşkilatlarının ərazi ilk təşkilatlarının sədrələri və partiya fəalları ilə görüş keçirilib

Gəncə şəhər Heydər Əliyev Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyası Gəncə şəhər, Kəlbəcər və Xocalı rayon təşkilatlarının ərazi ilk partiya təşkilatlarının sədrələri və partiya fəallarının iştirakı ilə müşavirə keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini Əli Həsənov, Gəncə şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, Xocalı rayon icra hakimiyyətinin başçısı Şahmar Usubov, Kəlbəcər rayon icra hakimiyyətinin başçısı Aqil

can dövlətinin müstəqilliyinin qarantine çevrilib.

Niyazi Bayramov vurğulayıb ki, bu gün müstəqil Azərbaycanın etibarlı geleceyinin möhkəm, sarsılmaz əsaslarının arxasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin məqsədyönlü siyaseti dayanır.

YAP Gəncə şəhər təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Naqif Həmzəyev çıxışında Prezident İlham Əliyevin Sədri olduğu YAP-in bu gün qarşımızda xalqımıza, dövlətimizə sədaqətə xidmət etmək, dövlət müstəqilliyinin qorunub-saxlanılmasında yaxından iştirak etmək

Məmmədov, millət vəkilləri Naqif Həmzəyev, Pərvin Kərimzadə, Elman Məmmədov, Musa Quliyev, Nazirlər Kabine-tinin məsul işçisi Ramin Talibli, YAP Mərkəzi Aparatının məsul işçisi Araz Xudadanov və ictimaiyyət nümayəndəleri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsini zi-yarət edərək, abidənin önünə tər gül dəstələri düzüb, Ulu Öndərin xatirəsini dərin ehtiramla yad ediblər.

Sonra tədbir iştirakçıları Ulu Öndərin keçidiyi şərəflə həyat yolunu və cəxşaxəli fəaliyyətini dolğun əks etdirən Heydər Əliyev Muzeyi ilə yaxından tanış olublar.

Müşavirə Heydər Əliyev Mərkəzinin konfrans zalında öz işinə başlayıb. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, YAP Sədrinin müavini Əli Həsənov çıxış edərək, müstəqil Azərbaycanın qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu rəhbər tutan Prezident İlham Əliyevin yorulmadan dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi, xalqın firavan həyat şəraitinin inkişaf etdirilməsi naminə daim milli və dövləti maraqlarından çıxış etdiyini qeyd edib:

"Uğurlu idarəetme nəticəsində Azərbaycan sabit şəraitdə sürətli inkişafını davam etdirir."

Yeni Azərbaycan Partiyası sıralarında 750 minə yaxın Azərbaycan vətəndaşı birləşdiyini diqqətə çatdırıb. Əli Həsənov qarşında duran məqsədin 27 il əvvəl yaradılan partianın şəhər və rayon təşkilatlarının ilk təşkilatlarının fəaliyyətinin daha səmərəli olmasına təmin etmək olduğunu qeyd edib.

Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini ölkənin inkişafını və güclənməsini istəməyən qüvvələrin olduğunu toxunaraq, sosial şəbəkələrdə ölkə-

kimi vəzifeləri qoymuşunu bildirib. Həmçinin, Naqif Həmzəyev YAP-in sinanmış qabaqcıl qollarından birinə çevrilən YAP Gəncə şəhər təşkilatının da böyük inkişaf yolu keçidiyini qeyd edib.

Tədbirdə, həmçinin YAP Xocalı rayon təşkilatının sədri Vahid Əliyev, YAP Kəlbəcər rayon təşkilatının aparat rəhbəri Qənaət Əsgərov çıxış ediblər.

Sonda YAP sıralarına yeni qoşulmuş bir qrup şəxsə üzvlük vəsiqələri təqdim olunub.

Rövşən RƏSULOV

DSX rəisi Ermənistanda dövlət sərhədində xidməti-döyüş fəaliyyətini yoxlayıb

Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyev oktyabrın 2-3-də Xidmətin Sərhəd Qoşunlarının "Qazax" elahiddə sərhəd diviziyanın Ermənistana dövlət sərhədində yerləşən

sərhəd döyüş məntəqələrinin xidməti-döyüş fəaliyyətini yoxlayıb.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzində AZERTAC-a bildiriblər ki, son günler xidməti ərazidəki əməliyyat şəraiti, Ermənistana silahlı qüvvələrinin bölmələri tərefindən mütəmadi olaraq atəşkəs rejiminin pozulması, təxribat-diversiya cəhdləri və bununla əlaqədar görülen tədbirlər barədə vəzifeli şəxslərin meruzələri dinişənilib. Dövlət sərhədinin müdafiəsi və mühafizəsi üzrə xidməti fəaliyyətin tekmilləşdirilməsi, düşmənin təxribatlarının qarşısının qətiyyətlə alınması, şəxsi heyətin təhlükəsizliyinin daha da gücləndirilməsi barədə tapşırıqlar verilib.

Ermənistanın siyaseti bölgədə sülh və təhlükəsizliyə başlıca maneədir

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin reisi Leyla Abdullayeva oktyabrın 2-də Azərbaycanın Qazax rayonunda Ermənistana silahlı qüvvələrinin məqsədyönlü şəkilidə açdığı atəş nəticəsində azərbaycanlı mülki şəxsin öldürülməsi ilə bağlı KİV-e açıklama

verib. SIA xəber verir ki, Leyla Abdullayeva Ermənistana silahlı qüvvələrinin növbəti təxribata əl atıldılarını, Azərbaycan-Ermənistana sərhədi yaxınlığında Qazax rayonunun Quşçu Ayrım kəndi istiqamətində təminat yollarının salınması ilə məşğul olan ekskavatorumuza atəşə tutduqlarını bildirib. İnsident nəticəsində ekskavatorun sürücüsü, mülki şəxs Səfərli Abışov həlak olub.

"Ümumiyyətə, xatırlatmaq istərdik ki, münaqişə ərzində azərbaycanlı mülki şəxslərin məqsədyönlü şəkilidə qətl yetirilməsi Ermənistana silahlı qüvvələrinin fəaliyyətinin əsas mahiyyətini təşkil edib. 1992-ci ildə Xocalıda baş vermiş qanlı qətlam, eləcə də Azərbaycan və Ermənistana dövlət sərhədi və cəbhə xəttinə yaxın ərazilərdə yaşayan azyaşlı uşaqların öldürülməsi halları bunun bariz səbütudur. Son zamanlar tendensiya halını almış və Ermənistanın rəhberliyinə məsuliyyətsiz bayanatları ilə müşayiət olunan atəşkəsin pozulması halları onu təsdiq edir ki, təessüf ki, işgalçı ölkənin bəyanat və əməlləri münaqişənin sülh yolu ilə həlli maraqlarına kökündən ziddir. Bu hərəkətlər heç bir halda, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlərinin gərginliyin azaldılması və münaqişənin sülh yolu ilə həlli prosesinin irəli aparılması və substantiv danışıqlar üçün müvafiq şəraitin yaradılmasına dair birmənəli çağırışının əks olunduğu 25 sentyabr 2019-cu il tarixli bəyanatının ruhu və mahiyyətine uyğun gəlmir. Biz Ermənistanın tərefinin növbəti menfur hərəkətini qətiyyətlə pişləyirik və bir daha xatırladıq ki, məhz Ermənistana tərefinin gərginliyin artırılmasına yönəlmış siyaseti sülh prosesində irəliləyişin əldə olmasına və bölgədə sülh və təhlükəsizliyə başlıca maneə təşkil edir", - deyə XİN rəsmisi bildirib.

Gənclərin hərtərəfli inkişafı təmin olunur

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Gənclər Fonduna 4 milyon manat ayrılib

Dövlətin həyata keçirdiyi hərtərəfli siyasetin ən vacib komponentlərindən birini də dövlət-gənclər siyaseti təşkil edir. Gənclər siyaseti, əsasən, gənclərin intellektual səviyyəsinin artırılmasını, gənclərin elmə, təhsilə yiyələnmələrinə nail olunmasını, onların azərbaycançılıq ideologiyasının, milli-mənəvəi dəyərlərin mənimşənilməsini və digər məsələləri özündə ehtiva edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, öten 16 il ərizində, həyata keçirdiyi gənclər siyasetinə nəzer salarkən, bunun en vacib strateji siyasetlərdən biri olduğu diqqətdən yayılmışdır. Bu gün ölkəmizdə gənclər siyasetini həyata keçirmək üçün hüquqi baza mövcuddur. Dövlət başçısının gənclərlə bağlı sərəncamları, həyata keçirilən dövlət programları onların hərtərəfli inkişafına yönəlib. Gənclərin hərtərəfli inkişafı, təşkilatlanması, dövlət idarəetməsində və seçkili organlarda təmsilciliyi, gənclərin sosial problemlərinin həllində misilsiz işlər həyata keçirilib. "Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə Dövlət Programı haqqında" Sərəncamı əsasında gənclər siyaseti daha da inkişaf etdirilərək, gənclərin müxtəlif sahələrdə fəal iştirakına şərait yaratmış oldu. Gənclərə olan diqqət və gənclər siyasetinin davamı olaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı "2015-2025-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin

Bakı Avtovağzalı oktyabrın 22-dən qış rejimine keçir

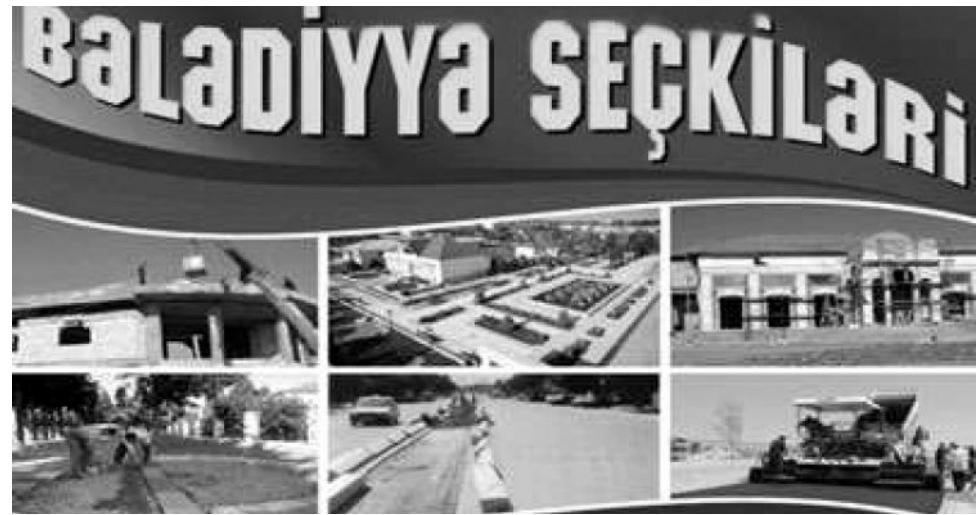

Bakı Beynəlxalq Avtovağzalı Kompleksi (BAK) oktyabrın 22-dən qış rejimine keçir. Bu barədə AZERTAC-a eksklüziv açıqlamasında BBAK-in mətbuat xidmətinin rəhbəri Pervin Məmmədova deyib. "Oktyabrın 22-dək qış rejimine keçidən sonra hər zaman diqqətdə saxlanılır. Qış mövsümündə isə məsuliyyət daha da artırdığı üçün bu istiqamətdə mühüm tədbirlər görürlür", - deyə P. Məmmədova vurgulayıb. O bildirib ki, qış rejimine hazırlıqla bağlı əsas məsələlərdən biri də avtobusların təkərlərinin mövsümə uyğun vəziyyətdə olmasına hər zaman diqqətdə saxlanılır. Qış mövsümündə isə məsuliyyət daha da artırdığı üçün bu istiqamətdə mühüm tədbirlər görürlür", - deyə P. Məmmədova vurgulayıb. O bildirib ki, qış rejimine hazırlıqla bağlı əsas məsələlərdən biri də avtobusların təkərlərinin mövsümə uyğun vəziyyətdə olmasına hər zaman diqqətdə saxlanılır. Həmçinin sənəsişinlərin rahatlığı üçün avtobusun salonunda isitme sisteminin də saz vəziyyətdə olması vacib amildir. Hazırda bununla bağlı işlər görülməkdədir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

YAP növbəti seçki qələbəsinə doğru

Partiyanın rayon təşkilatları dekabrda keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində də zəfər əldə ediləcəyini inamla vurğulayırlar

Ona görə də, YAP-in bələdiyyə seçkilərində iştirak edəcək hər bir namizədine uğurlar və müvəffeqiyətlər arzu edirəm.

YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev:

- Bildiyimiz kimi, bələdiyyələr demokratik bir təsisat kimi vətəndaş cəmiyyətinin bir formasıdır. Azərbaycanın demokratiya yolunda irəliləyən bir dövlət olduğunu nəzəre alsaq, müstəqil özünüdarəetmə strukturunun - bələdiyyələrin fəaliyyəti müləq vacibdir. Onu da, vurğulamaq lazımdır ki, ölkəmizdə bələdiyyələrin fəaliyyəti üçün münbit şərait var. Son dövrlerdə bələdiyyələrin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi sahəsində maddi-texniki bazanın gücləndirilmesi ilə yanaşı, qanunvericilik bazası da möhkəmləndirilib.

YAP Bileşuvər rayon təşkilatının sədri Kamil Mirzəyev:

- Sirr deyil ki, bütün parametrlər görə, Azərbaycanda alternativsiz siyasi qüvvəye çəvirlən Yeni Azərbaycan Partiyası seçki təbliğatına her zaman çox ciddi yanaşır, seçicilər fəal iş aparır, geniş ictimaiyyətin maraqlarının müdafiəsinə yönəlmüş çoxsaylı mütərəqqi sosial-siyasi təşəbbüslerlə çıxış edir. Yeni Azərbaycan Partiyası dövlətin, cəmiyyətin, geniş ictimaiyyətin ve eləcə də, əhalinin bütün təbəqələrinin maraqlarını tam nəzəre alır. Hazırda YAP Azərbaycanın siyasi səhnəsində kifayət qədər yekcins, monolit, alternativsiz siyasi qüvvə sayılır. Belə şəraitdə siyasi cəhətdən yetkin, ideoloji baxımdan mükəmməl, intellektual baxımdan hazırlanmış, mütəşəkkilik baxımdan təkmil, monolitlik baxımdan möhkəm və vahid lider ətrafında birləşmiş güclü siyasi təşkilat - Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün seçkilərdə böyük, uğurlu və inamlı qələbəsi zəruretdən doğan təbii nəticə kimi özünü göstərir.

Təbii ki, namizədlərimiz də xalqın içindən seçilenlərdir və onların hər biri, söz yox ki, rayonun strukturuna, ərazisine yaxşı bələddirlər. Bu baxımdan, sözügedən amil də, çox əhəmiyyətli hesab olunmalıdır. Sakinlərimizin sosial və digər problemlərinin həllində fəaliyyət göstəracək bələdiyyə seçkilərində iştirak edəcək namizədlərə bəri başdan uğurlar arzu edirəm. Artıq bu da, bir sübutdur ki, ölkəmizdə bələdiyyələr sistemi formallaşdırıb və bu formalashma təbii ki, kənd və qəsəbələrimizin və şəhərlərimizin daha da inkişaf etməsinə, sosial şəraitin daha da tərəqqi etməsinə münbit şərait yaradacaq. Bu baxımdan, dekabrda keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində iştirak edəcək namizədlərə bəri başdan uğurlar arzu edirəm.

R.HÜSEYNOVA

4 oktyabr 2019-cu il

Ölkəmizdə turistlərin istirahətinin tam təminatı üçün lazımi şərait mövcuddur

Bu gün Azərbaycan reallıqları beynəlxalq miqyasda nüfuz qazanmış mətbu orqanların səhifələrində öz təsdiqini tapır

Azərbaycanın dünyanın 11 iqlim qurşağından 9-na malik olması, dağı, meşəsi, dənizi, çayı, ecazkar təbiəti və külli miqdarda dərman bitkiləri, geniş sahələri, eləcə də, dövlət tərəfindən ayrılan diqqət turizm sahəsinin inkişafında mühüm rol oynayan amillərdir. Azərbaycan turizmi müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaranması ilə paralel olaraq, inkişafdadır.

Belə ki, əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ənənənin nəticəsi kimi dövlətin müyyən etdiyi qərarlar onun davamlı inkişafına səbəb olub. Bu gün Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun, davamı olaraq, Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan məqsədyönlü siyaset, ölkənin bütün sahələrinin inkişafında olduğu kimi, bu sektorun da inkişafında özünü bürüze verir. Turizm sektorunun inkişafı məqsədi ölkəmizdə dünyadan ən müasir turizm obyektləri, mehmanxanalar, müalicə mərkəzləri, istirahət mərkəzləri yaradılıb və bu, davam etməkdədir. Bütün bunlar ölkənin mənzəresinə yeni bir ab-hava getirir. Bu müasirlik turizm bazarının artmasına da təsirini göstərir. Ölkəmizə sefər edən turistlərin istirahətinin tam təminatı üçün lazımi şərait var. Azərbaycanın təbiəti, mövcud olan atmosfer ölkəmizin turizm potensialının dünyadan nüfuzlu dövlətlərinin diqqətində saxlayıb. Bu gün beynəlxalq miqyasda nüfuz qazanmış mətbu orqanlarının səhifələrində Azərbaycan reallıqları ilə bağlı dərc olunan məqalələrdə bu fikir öz təsdiqini tapır.

Azərbaycanın turizm imkanları və mədəniyyəti haqqında dərc olunan məqalələrdə ölkəmizdə, eləcə də, küləklər şəhəri adlanan Bakıda müxtəlif tarixi dövrlərdə tikilən binaların, içərişəhər və Şirvanşahlar Sarayı kompleksinin özünəməxsusluğunu qorunub-saxlanılması, hökumətin milli irlisin qorunması naminə muzeylərin yaradılması və bərpası istiqamətində gördüyü işlər təqdirdə layıqdır.

Bu günlərdə isə, Almaniyadan "Eberhardt" turizm şirkətinin internet səhifəsində Almaniyadan Drezden, Leypsiq və Berlin şəhərlərində yaşayış almanın ibarət on doqquz nəfərlik turist qrupunun bu yaxınlarda Azərbaycana baş tutmuş sefərinə dair məlumat yerləşdirilib. Məlumatda Almaniyadan Frankfurt şəhərində Bakıya gələn turistlərin, ilk növbədə, Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanının müasirliyinə, arxitekturasına heyran olduqları bildirilir. Səfərin ölkənin paytaxtı Bakı şəhəri ilə tanışlığı baş-

Zümrüd BAYRAMOVA

Erməni terrorizmi bir daha AŞ PA-da ifşa olundu

Milli Məclisin deputati, Azərbaycanın Avropana Şurası Parlament Assambleyasındaki (AŞ PA) nümayəndə heyətinin üzvü Sahibə Qafarova qurumun payız sessiyası çərçivəsində "Terror qurbanlarının müdafiəsi və dəstəklənməsi" mövzusunda məruzənin müzakirələri zamanı Ermənistən Azərbaycana qarşı töretdiyi terror aktları ilə bağlı çıxış edib.

SİA-nın məlumatına görə, S.Qafarova bildirib ki, Ermənistən beynəlxalq teşkilatların qətnamələrinə və beynəlxalq çağırışlara məhəl qoymayaq sülh danışıqlarını pozmaqdə davam edir və işgalçılıq siyasetindən el çekmir.

S.Qafarova diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan XX əsrin əvvəllərindən qonşu Ermənistənən terror hücumlarına məruz qalıb: "Hələ ötən əsrin əvvəllərində - 1905-1907 və 1918-1920-ci illərdə ermənilər azərbaycanlılara qarşı kütłəvi terror aktları həyata keçiriblər. Həmin hadisələrdə erməni terrorçuları qocaları, qadınları və uşaqları xüsusi amansızlıqla qətle yetiriblər. 1980-ci illərin sonundan etibarən Azərbaycan yenidən erməni terrorunun əsas hədəfinə çevrilib. Ermənistən Azərbaycan torpaqlarına təcavüzü ölkəmizin ərazisinin 20 faiziň işgali və minlərlə insanın, o cümlədən qadın və uşaqların öldürülməsi, 1 milyondan çox insanın doğma torpaqlarını və evlərini tərk etmək məcburiyyətində qalması ilə nəticələnib".

Deputat əlavə edib ki, BMT, Avropa Parlamenti, ATƏT və digər beynəlxalq teşkilatlar münəqşisinin ədalətli həlli və Azərbaycanın ərazi bütövülünün qorunması ilə bağlı bir sıra qətnamələr qəbul edib: "Həmin sənedlərdə Azərbaycan ərazilərinin Ermənistən tərəfindən işgali və Ermənistən etnik təmizləməsi siyaseti pislənilir, erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işgəl olunmuş ərazilərindən dərhal və qeyd-sərtisiz çıxarılması tələb olunur. Ancaq Ermənistən bu qətnamələrə məhəl qoymayıb və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri nə eməl olunması istiqamətində heç bir iş görməyib.

Ermənistənən baş naziri Nikol Paşinyanın öz ölkəsində, habelə Azərbaycanın işgəl olunmuş torpaqlarında populist çıxışı, "Qarabağ Ermənistən bir hissəsidir" kimi absurd sözələri və BMT-də son çıxışı aydın şəkildə göstərir ki, Ermənistən beynəlxalq teşkilatların qətnamələrinə və beynəlxalq çağırışlara məhəl qoymayaq sülh danışıqlarını pozmaqdə davam edir və işgalçılıq siyasetindən el çekmir.

Sahibə Qafarova qeyd edib ki, belə çıxışlar yalnız terror qurbanlarının sayını artıracaq, azaltmayacaqdır. "Bir daha vurğulayıram ki, Qarabağ heç vaxt Ermənistən ərazisi olmayıb və olmayıacaq. Bu, Azərbaycanın tarixi ərazisidir və ərazisi olaraq da qalacaq. Erməni terroru qurbanlarının Azərbaycandakı problemlərinin davamlı helline yalnız erməni qüvvələrinin Azərbaycanın işgəl olunmuş ərazilərindən çıxarılması, qacqın və məcburi köçkünlərin evlərinə qayıtması ilə nail olmaq mümkündür".

"Kremləkilor Dağılıq Qarabağı Ermənistən bir hissəsi kimi görmürlər"

Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun Nikol Paşinyanın "Qarabağ Ermənistəndir", - deməsini Alibaniyanın baş nazirinin "Kosovo Albaniyadır", - sözləri ilə eyniləşdirməsinin arxasında dayanan reallıq heç də yenilik deyil". Bunu SİA-ya millet vəkili Sahib Aliyev deyib. Deputatin sözlerinə görə, Kremləkilor Dağılıq Qarabağı Ermənistən bir hissəsi kimi görmürlər və görmek də istəmir: "Ola bilə ki, haylar özlərinə də belli olan bu reallığı açıq şəkildə dile getirməklə Rusiya xarici işlər naziri növbəti dəfə Ermənistənən baş nazirinə həddini göstərirdi amma əsla Qarabağ probleminin hellinin tezleşdirilməsinin tərəfdarı kimi çıxış etmirdi. Əger o, problemin tezliklə çözülməsini və Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad olunmasını istəsədi, onda "Rusiya Qarabağda yenidən döyüşlərin baş verməməsi üçün əlindən nə gəlir edəcək", -söyləməzdidi. Deyərdi ki, Rusiya regionda savaş təhlükəsinin aradan qalxması üçün Ermənistənən qoşunlarını Azərbaycan torpaqlarından çıxarmasını tələb edir.

Bəzilərinin Lavrovon açıqlamalarından eyforiyaya qapıldıqlarını gördükümüz üçün bunları yazdım. Və mən belə hesab edirəm ki, Nikol Paşinyana görə Rusiya xarici işlər naziri Dağılıq Qarabağ probleminə yanaşmada mövqeyinin dəyişəcəyini düşünmək yanılışdır. Bu problemin ədalətli çözümü ancaq və ancaq Azərbaycanın dayanmadan güclənməsindən, ölkədəki sabitliyin daha da möhkəmənməsindən, emin-amanlılığı artmasından, böyük dövlətlər, o səradan da Rusiya ilə qarşılıqlı maraq üzərində qurulan eməkdaşlığın dərinleşməsindən, Ermənistən isə bütün cəbhələrdə davamlı təzyiq altında saxlanmasından keçir ki, cənab Prezidentin yeritdiyi və yürüdüyü siyaset də eley budur".

Güllü Yoloğlu: "Dünya Türkologiya Mərkəzinin Azərbaycanda yaradılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir"

Azərbaycan ister dil, isterse də ərazi baxımından türk dünyasını birləşdirən bir körpüdür. İller keçdikcə bu körpü daha da möhkəmənir, əhəmiyyəti artır. Bu baxımından Dünya Türkologiya Mərkəzinin Azərbaycanda yaradılması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Bu sözleri AZERTAC-a müsahibəsində tanınmış türkolog Güllü Yoloğlu deyib. O bildirib ki, Bakı uzun illər qeyri-rəsmi olaraq dünya türkologiyasının mərkəzi olub. Birinci Türkoloji Qurultayı 1926-cı ildə Bakıda keçirilmiş, hələ sovet dövründə "Sovetskaya turkologiya" jurnalının doğma paytaxtımızda çap olunması bunun əyonu göstəricisidir. Məqsədimiz türk xalqlarının tarixinin, ədəbiyyatının, dilinin və etnoqrafiyasının öyrənilməsi üçün dünya türkoloqlarını bir araya getirmək, onların apardıqları tədqiqatları bir mərkəzdə cəmləşdirməkdir.

yaddaşdan silmək
mümkünsüzdür

Göründüyü kimi, dünyaya gəldiyi gündən xəyanət, satqılıq, dələduzluq ermənipərest Ə.Kərimlinin, bütünlük, canında və vicunda olub. Sual edə bilərsiniz niyə? Niyəsi yoxdur. Bu yerdə, bu güne kimi deyilen və deyilmeyenlər, açılan və açılmayan xəyanət xronologiyasına nəzer yetirmək kifayətdir. Ancaq bir məqamı da unutmaq "insafsızlıq" olardı. Sözün açığı, onun siyasi firıldaqlıq usulları heç xəyanətindən geri qalmır. Necə deyərlər, şeytan da Ə.Kərimlinin əməllərinə həsəd aparan. Nə demek olar, zati belədir də?! Bu adam, öz tələbə yoldaşlarına, birgə yaratdığı təşkilatın təsisçilərinə, partiyada birgə çalıştığı insanlara, ona çox böyük dəstək olmuş AXCP-nin sədri mərhum Əbülfəz Elçibəyə və nehayət, qohum-eqrəbalarına xəyanət etməyi bacaran mənəviyyatsızdır. Görünür, buna görə də, siyasetlə məşğul olan hər kəs Ə.Kərimlini Azərbaycan siyasetinin xəyanət simvolu adlandırır. Milli maraqları sataraq, xəyanətlərinə yenilərini əlavə edən Ə.Kərimli üçün Vətən məfhumü arxa planda yer alır. Ele zənn edir ki, ölkədə yaşanan bu siyasi sabitliyi pozmaqla, mitinqlər keçirmək, o, ləkəli keçmişini təmizləyə bilməcək və yaddaşdan siləcək, bu, mümkünsüzdür. Tarix unudulmur və söhbət təkə Əbülfəz bəyin zəhərlənməsindən getmir, digər bu güne kimi bulanıq-çırkı məsələlərdə də, məhz Ə.Kərimlinin adı həmişə öndə olur. Çünkü Ə.Kərimli antiazərbaycançı mərkəzlərlə, Azərbaycanın düşmənləri ilə iş birliyi qurub, hakimiyətə gəlmək istəyən qul psixologiyası ilə yaşayın, ağılsız, satqın və exlaqsız erməni xidmətçisidir. Bu satqın Ə.Kərimli onu bilməlidir ki, xalqın qınağından qaçmaq olmaz. Çünkü anadan olduğu gündən bu güne kimi getdiyi yol eyri olub. Necə deyərlər, qozbeli qəbir düzəldər..."

Bir sözlə, fakt isə budur ki, Ə.Kərimli düşmən olaraq qalmaqdadır. Xalqa düşmən kəsməyə görə isə, cəza çox şiddetli olur. Cəzani isə xalq verir. Bəlkə də Ə.Kərimli buna inanır, barmağراسı baxır. Ancaq ne edək, gözleyək, çünkü zaman bunu göstərəcək. Çalxalandıqca, bulandıqca zaman nehrə kimi, yağı yağ üstə çıxır, ayranı ayranlıq olur!..

RƏFIQƏ HÜSEYNOVA

Fuad Qəhrəmanının failəsi ətrafında baş verən hadisələr o qədər böyüdü ki, Əli Kərimlinin özünə cəmiyyətin müxtəlif kəsimi tərefindən istifa tələbləri səsləndi. AXCP-nin Nəzarət-Təftiş Komissiyasının sədri Aydın Əliyev də bu tələbə qoşuldu və Kərimlini istefaya çağırmaqla yanaşı, növbəti ismaricini səsləndirərək də lədəzluq və bir çox xəyanətlərini üzə çıxardı.

AXCP NTK-nin keçmiş sədri Aydın Əliyev Ə.Kərimlinin ölkədə ən böyük xəyanətkar və satqın olduğunu bildirib: "Ən böyük xəyanətkar və satqın Əli Kərimli, sənsən. Və cəsarətin çatırsa, istefa ver!"

A.Əliyev həmin video-müraciətində AXCP-nin sədri Ə.Kərimlinin "Milli Şura"nın "primadonnası", minsifətli "titulu" olan Gültəkin Hacıbəyli tərefində maliyyələşdirildiyini də deyib: "Sən bu gün Gültəkin Hacıbəylini qəhrəman etmisən. Niyə? Çünkü Gültəkin Hacıbəyli sənə məddi dəstək verir. Əli Kərimli, sən saxta partiya vəsiqələrini satmaqla meşğulsan. Ölkədə ən böyük xəyanətkar və satqın sənsən. Ömründə bir dəfə cəsarətin və mənliyin olsun, istəfa ver".

A.Əliyev, onu da vurğulayıb ki, birillik AXC-Müsavat hakimiyətinin bəzi təmsilçiləri istər iqtidarda, istər də müxalifətde olduqları zaman yalnız antimilli, dağdıcı mövqə tutaraq, Azərbaycan dövlətçiliyini, onun müstəqilliğini sarṣıtmak məqsədilə əməli fəaliyyət göstəribler: "Müxalifətçi partiya sədri adı altında maskalanan Kərimlinin əsas məqsədi Azərbaycan dövlətinin strateji hədəflərinin sabotaj olunması, dövlətin beynəlxalq aləmdə qazandığı yüksək nüfuzuna xələl getirmək olub. Mitinqlər keçirməkdə də məqsəd daxildə vəziyyəti gərginləşdirməyə xidmət edən çağırışlar irəli sürməklə, öz şəxsi mənafeyinə nail olmaqdır".

"Əli Kərimli bizim hər birimizdən öz şəxsi mənafeyi üçün istifadə edib"

Ukrayna və Ermənistən arasındada diplomatik qalmaqla pik həddine çatıb. Azərbaycanın Ukrayna ilə strateji, səmimi dostluğa söykənən əməkdaşlığı Ermənistəni açıq-açıqına qıcıqlandırmağa başlayıb. Hətta vəziviyət o yerə çatıb ki, Ermənistənin Ukraynada səfiri Tigran Seyranyan diplomatik sərhədləri aşaraq separatçı fəaliyyətlə meşğuldur. Görüşlərində, çıxışlarında qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın tanınmasına çağırışlar edir. "Baş diplomat"ın Ermənistənin müstəqilliyinin ildönümü ilə bağlı keçirdiyi rəsmi qəbulda çıxışı zamanı Azərbaycanın tarixi torpaqlarına həyasızcasına sahib çıxmış cəhdி heç də orada iştirak edən xarici ölkə səfirlərinin, Ukrayna rəsmilərinin xoşuna gelməyib.

Ukraynanın Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində keçirilən qondarma "seçkilər"ə qarşı sərt bəyanatı, vətəndaşlarının aldana-

"Cəbhədə" düyününlər haçalandıqca...

AXCP-çi funksionerindən daha bir sərt ismaric

bilməz".

"Kərimli, mitinqi və ya "Motodrom" a gedənlər Lökbatana gedə bilməzdilərmi?"

A.Əliyev müraciətində partiya-daxili, xaricdən gələn qrant və səpul məsələlərini ancaq öz nəzərində saxlayan, özünü, ailesinin və xaricdə yaşayan oğlunun ərəb şeyxləri kimi yaşamasına sərf edən Ə.Kərimlini mənim kimi düzgün, eqidəli adam qane etməyib: "Mən və mənim kimi yüzlər cəbhəci Əli Kərimli tərefindən aldadılmışq. O, bizim hər birimizdən öz şəxsi mənafeyi üçün istifadə edib. Sözdə demokratiya uğrunda mübarizə aparıldıqını desə də, əslində, partiyada sərt diktatura rejimi qurub. Fərqli düşüncələri, onun antidekomətrik hərəkətlərinə etiraz edənləri ən çirkin üsullarla ləkələyib, böhtənlərə məruz qoyub, partiyadan uzaqlaşdırıb".

"Ə.Kərimli kimi xəyanətkarlar hələ de anlamırlar ki, Azərbaycan dünya üçün açıq, demokratik, bütün azadlıqların təmin olunduğu ölkədir. "Xalq yenidən siyasetdədir. Buna parlaq nümunə bizim 19 yanvar mitinqimizdir" deyən, mənəviyyat deyilən məfhəmdən uzaq olan saxta, satqın və exlaqsız Ə.Kərimli, ele zənn etdi ki, bunulla müxalifət onu "lider" kimi qəbul edəcək. Və 19 yanvardakı rüsvayıcı mitinqdən sonra AXCP sədri yenidən sosial şəbəkələrdə sentyabrin 28-de keçirmək isdədiyi mitinqə müxalifət partiyalarına və xalqa dayanmadan çağırışlı oldu". Bu fikirləri A.Əliyev Ə.Kərimliyə ünvani növbəti ismaricində deyib: "Ağlı başında olanlar Əli Kərimli kimi tüki cildinə girmiş erməni üfünəti verən satqının etrafına toplaşa

A.Əliyev onu da vurğulayıb ki, Ə.Kərimli Lökbatana niyə getmədi: "Axi, Kərimli bilir ki, ölkədə nəzəri qrup var. Mitinq icazəsi onun üçün göydəndüşmə idi və bu nəzəri elektoratın gücündən istifade edə bilməzdim? 2 sentyabr daha bir 8 ay, 10 ay üçün 19 yanvar mitinqi kimi danışib, siyasi mövcudluq üçün manipulyasiya etmək fürsəti deyildim? Bəs belə olan halda, Ə.Kərimlinin mitinq üçün ayrılmış ərazisinin uzaqlığını (BŞİH Lökbatanda mitinq üçün yer ayrılmışdır.) bəhanə gətirərək aksiyani təxirə salmasının əsas səbəbi nə idi?"

AXCP funksioneri bildirir ki, Ə.Kərimlini romantik yox, realist adam saymaq olar: "Ona görə ki, "stajlı müxalifətçi" bilir ki, Lökbatana na heç stadiyon künçünü belə

dolduracaq sayıda adam apara biləmeyecek. Xalqın narazı kəsimi Kərimliyə inanır və bu, dəfələrlə onun rəhberlik etdiyi "Milli Şura"nın "Məhsul" stadionunda keçirdiyi mitinqlərdə, praktik olaraq görünüb. Ona görə də, bu dəfə mitinqdən de imtina etdi. Kərimlinin əsas meydanı olan sosial şəbəkə və "Youtube" kanallarındaki çıxışlarına baxış sayı, onun iddiası ilə qətiyyən uzlaşdırır. Bunu artıq özü de etiraf edir. Üstəlik, onsu da sayı iddiyaya uzlaşmayan baxış sayı belə "Yurd" sədrinin tərəfdarlarının sayından xəbər vermir. Ə.Kərimli xalqın ona etimad və etibar etmədiyini bilir. Bu səbəbdən də, anlayır ki, onsu da az sayıda olan mitinq iştirakçısının olub-qalanını da Lökbatan yollarında itirəcək. Dəstəklənməyəcəyini bildiyindən, yeganə çıxış yolu kimi mitinqi texirə salmağı gördü və özü də daxil olmaqla, bu qərarın absurdluğununa ətrafında olub-qalan az sayıda insan da inandı. Halbuki xalq və nəzəri kəsim lider bildiyi adamın arxasında, nəinki Lökbatana, bəlkə ölkənin o biri başına da getməyə hazır olur. Çok da uzaq olmayan tarixdə belə nümunələr var. Necə olur ki, Əbülfəz Elçibəyin birçə çəğirişli ilə illər əvvəl 10 minlərə adam "Motodrom" adlanan çölliyyabana gedirdi və üstəlik, bu, o zaman baş verirdi ki, paytaxt Bakının nəqliyyat sistemi də elə "Motodrom" kimi kele-kötür idi. İndi isə özünü hökumətə də, müxalifətə də müxalifətə sayan, uğursuzluqlarının bütün minnetini xalqın boynuna yükleməyə çalışın Ə.Kərimli Lökbatana aparmaq üçün 2-3 min nəzəri tapa bilmir! Halbuki o nəzərlər her yerdə var, ele Kərimlinin 5 addım məsafəsində də. Sadəcə, onlar üçün Kərimlinin çağırışlı ilə mitinqə getmək dibsiz quyuşa çürük iplə enmək kimi bir şeydir".

Ləkəli keçmişlər təmizləmək və

Ermənistən diplomatının Ukraynada separatçı fəaliyyəti və rəsmi Kiyevin sərt mövqeyi

raq Azərbaycanın icazəsi olmadan Dağlıq Qarabağa səfər etməmələrinə dair çağırışlı Ermənistən rəsədi berk narahat edib. Ona görə də son on gündə Ermənistən mediasında bu mövzu ana xəbərə çevrilib. Baxmayaraq ki, Ukraynanın rəsmi dövlət qurumlarında çalışan ermənilər azlıq təşkil etmir, rəsmi Kiyevin Azərbaycana strateji müttəfiq yanaşması Ermənistən

başqarışına çevirilib. Ermənistən tərəfinin, xüsusi分离çı təlimatlar alan sefir Tigran Seyranyanın hərəkətləri Ukrayna Xarici İşlər Nazirliyinin ciddi nərazılığına səbəb olub. Maraqlı odur ki, Ukraynanın milli maraqlarını heç vaxt müdafiə etməyən Ermənistən rəsmi Kiyevdən nələrə umur. Əldə etdiyimiz məlumatə görə, rəsmi Yerevanın Ermənistən Ukraynada səfirliliyinin nəzdində hərbi attaşə aparatının açılmasına dair müraciətinə rəsmi Kiyev "yox" cavabı verib. Ukrayna Ermənistənla bu il nəzərdə tutulan siyasi məsləhətləşmələrdən də imtina edib.

Hazırda Ermənistən Ukraynada səfirliliyi ilə yanaşı, Odessada baş konsulluğu,

Xarkov və Ternopol şəhərlərində isə fəxri konsulluqları fəaliyyət göstərir. Ermənistən tərəfi bu diplomatik nümayəndəlikləri vəsiyətə rəsmi şəkildə ölkənin Ukraynada lobbiçilik maraqlarını həyata keçirir. Bütün buların fonunda rəsmi Kiyevin Azərbaycana dəstələrini təsdiq etməsi Paşinyan hakimiyətinin xoşuna gəlmir. Ona görə də Paşinyan dövrünün səfirlərinə, o cümlədən Ukraynada elçiliyinə qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın tanınılması kimi xüsusi göstərişlər verilib. Bu baxımdan erməni mövqelərinin Ukraynada güclənməsinin qarşısını almaq üçün Azərbaycan resurslarını daha da möhkəmləndirməlidir.

Azərbaycan Ombudsmanının insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi sahəsində fəaliyyəti

İnsanların informasiya əldə etmək hüququnun təmin edilməsi üzrə təcrübənin öyrənilməsi və mübadiləsi məqsədilə tədbir və müzakirələrin keçirilməsi, bu sahədə təkliflərin formalasdırılması və aidiyəti üzrə təqdim edilməsi də əhəmiyyətli olmuşdur.

Uşaq və gənclərə İKT-dən düzgün istifade vərdişlerinin aşlanması, valideynlərin məsuliyyətinin artırılması, televiziya kanallarında uşaq və gənclərə ünvanlanan verilişlərin, sosial reklamların yayılmış olması, zərərlə məlumat yayan verilişlərin və onların anonslarının xüsusi ayrılmış vaxtda göstərilmesi və buna nəzarətin gücləndirilməsi, milli-mənəvi dəyərlərimizi təbliğ edən internet portallarının yaradılması, uşaqların mobil telefon vasitəsilə internetdən istifadəsinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, bu problemlərlə əlaqədar qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və beynəlxalq sənədlərin ratifikasiya edilməsi ilə bağlı Müvəkkil tərəfindən müvafiq qurumlar tövsiyələr verilmişdir.

Fiziki sağlamlığın təhlükələrən qorunmasının hüquqi təminatının mövcud olmasına baxmayaraq, insan mənəviyyatına və psixikasına olan təhlükələrlə bağlı müdafiə mexanizmlərinin, o cümlədən, qadağın cəzaların müəyyən edilməməsi və ya yetərinə olmaması, bunun isə hər bir kəsin, o cümlədən, uşaqların mənəviyi saqlamlığını təhlükə altında qoyduğu nəzərə alınaraq, cəmiyyətdə informasiya təhlükəsizliyi mədəniyyətinin formalasdırılması, bu istiqamətdə maarifləndirmə işinin aparılması zəruridir.

Qeyd olunmalıdır ki, hazırda informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı, eyni zamanda, əhalinin həssas qruplarına da təsisiz ötüşməmişdir. Etiraf edilməlidir ki, internetin müsbət cəhətləri ilə yanaşı, mənfi təzahürleri də vardır və bu da, ilk növbədə, uşaqların tərbiyəsində özünü göstərir. Belə ki, uşaq və yeniyetmələr virtual məkanın imkanlarından istifadə edərkən, öz dünyagörüşünə və mənəviyyatına zidd olan informasiyalara qarşılaşır və nəticədə, mənəvi-psixoloji sarsıntılar məruz qalırlar.

Uşaqların mobil telefondan təhlükəsiz istifadə etmələri üçün qaydaların, həmçinin, uşaqların informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından düzgün istifadə qaydaları üzrə kitabçanın (bələdçi) birge hazırlanması təklifi ilə Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyinə müraciət edilmişdir.

İnformasiya sahibi olan dövlət qurumlarının "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası üzrə arayışlarının göndərilməsi, təhlili, ümumiləşdirilməsi və Müvəkkilin internet səhifəsində yerləşdirilmə-

si, qeyd edilən qanunvericiliyin izahı ilə bağlı maarifləndirmə tədbirlərinin həyata keçirilməsi, informasiya sahibləri olan dövlət qurumlarının müvafiq struktur bölmələrinin əməkdaşları tərəfindən həmin qanunun müddəələrinin dərindən öyrənilməsi və tətbiqi, informasiya sorğularının təmin edilməsi üçün icra mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, dövlət orqanları tərəfindən göstərilən elektron xidmətlərin genişləndirilməsi, dövlət qurumlarının internet səhifələrinin yaradılması və inkişaf etdirilməsi, elektron-məlumat toplusunun (reyestrin) yaradılması, mətbuat xidmətlərinin əməkdaşları, kütłəvi informasiya vasitələri nümayəndələri və ümumilikdə, əhali üçün paytaxt və regionlarda geniş hüquqi maarifləndirmə və təbliğat işinin aparılması, bölgələrdə əhalinin məlumatlandırılması üçün "Açıq qapı" tədbirləri təcrübəsinin genişləndirilməsi, əməkdaşlığın əlaqəli və canlı şəbəkə şəklinde qurulması, mətbuat nümayəndələrinin peşəkarlığıının yüksəldilməsi, onların müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarına yiyələnməsinə diqqətin artırılması kimi təklifləri irəli sürülmüşdür.

Dinlərarası dialoqun getdikcə gücləndiyi və dünyada tolerantlıq nümunəsinə çevrilmiş ölkəmizdə bütün dinlərə mənsub insanların - müsəlmanların, xristianların, o cümlədən, pravoslav və katoliklərin, yəhudilərin sərbəst şəkildə öz inanclarına etiqad etmələrinə münbət şərait yaradılmışdır.

2000-dən artıq məscid, 550 zi-yarətgah, onlarca kilsə, sinaqoq, ibadət evləri, respublikada yaşayış xalqların dini keçmiş ilə əlaqədar olan 500-dən artıq ibadət-xanaların mövcud olduğu Azərbaycanda bütün millet, xalq, etnik qrup və dinlərin nümayəndələrinin dostluq və qardaşlıq şəraitində dinc yanaşı yaşamaqdə davam etmələri böyük örnek, habelə, qarşılıqlı hörmət və həmrəylik nümunəsidir.

Müvəkkil ötən illərdə dini radikalizmin və dini ekstremizmin qarşısının alınması məqsədilə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsini təklif etmişdir. Bu baxımdan, "Dini ekstremizmə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Qanunu-nun qəbul edilməsi, habelə, "Dini etiqad azadlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu-na və Cinayət Məcəlləsinə müvafiq eləva və dəyişikliklər edilməsi bu sahədə məsələlərin hüquqi tənzimlənməsində əhəmiyyətli dir.

Dini icmaların qanun çerçivəsində azad fəaliyyəti üçün zəruri şəraitin yaradıldığı ölkəmizdə müvafiq sahə üzrə qanunvericiliyin aktarılmışdır. Həm milli qanunvericiliğde, həm də beynəlxalq hüquqda vicdan və din azadlığının təmin edilməsi sahəsində bir sıra məhdudiyyətlər

də nəzərdə tutulmuşdur. Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun rəsmi melumatına əsasən, respublikada içtimai-siyasi sabitliyi pozmağı, təxribatlar, kütłəvi iqtisəşlər, terrorçuluq aktları törlətməyi planlaşdırın və din pərdəsi altında fəaliyyət göstərən silahlı cinayətkar dəstə dövlətin konstitusiya quruluşunun zorla dəyişdirilməsi, şəriət qanunları ilə idarə edilən dini dövlət qurulması məqsədilə "Müsləman birliyi" adlı hərəkat yaratmış, Bakı şəhərindən və respublikanın digər bölgələrindən özlərinə tərəfdarlar toplamış, onları müxtəlif növ odlu silah, döyüş sursatı, partlayıcı maddə və qurğularla təchiz edərək, cinayətkar dəstə təşkil etmişlər. Həmçinin, paytaxtin Nardaran qəsəbəsində qanunsuz yığıncaqlar keçirərək, respublikanın əhali-sini hakimiyətə qarşı qaldırmaghan yollarını müzakirə etmiş, bununla bağlı tərəfdarlarına göstərişlər vermiş və əhaliyə çağırış vərəqələri paylamışlar.

Nardaran hadisələri zamanı uşaqlardan dini məqsədlər üçün istifadə olunması, onların təhsil-dən yayılması halları baş vermişdir ki, bu da, ciddi narahatlıq doğurur.

İstər qanuna, istərsə də vicdan və əqidə azadlığı prinsiplərinə, ümumilikdə, insan hüquqlarına tamamilə zidd olan belə fəaliyyəti Müvəkkil qətiyyətə pisləyir, bundan sonra da belə hərəkətlərin qarşısının alınmasını vacib hesab edir.

Cəzaçəkmə müəssisələrində keçirilmiş baxışlar zamanı vicdan azadlığı ilə bağlı məsələlər diqqətdə saxlanılmışdır. Bununla yanaşı, Müvəkkil məhkumların din vasitəsilə islah edilməsini, din xadimlərinin məhkumlarla dini-təbəyəvi və mənəvi-əxlaqi işin aparılması üçün cəzaçəkmə müəssisələrinə dəvət olunmasını təklif etmişdir.

Müvəkkil dini konfessiya, təşkilat və icmaların nümayəndələri ile görüşləri zamanı onlara dini etiqad azadlığı sahəsində milli qanunvericiliyin və ölkəmizin tərəfdar çıxlığı beynəlxalq hüquqi sənədlərin tələblərini izah etmiş, respublikada fəaliyyət göstərən dini icmaların qanunauyğun fəaliyyət göstərməsinin zərurılığını bildirmişdir.

Yehovanın Xristian Şahidləri Avropa Assosiasiyanının ölkəmizdə səfərdə olan nümayəndələri, din azadlığı üzrə müşavir Mark Hansen, həmin assosiasiyanın Rəhbər Komitəsinin sədri Vasiliy Kalin və bu dini təriqətin yerli icmasının təmsilçiləri təsisat da qəbul edilmiş, ölkəmizdə dini tolerantlıq və vicdan azadlığının təmin edilməsi ilə bağlı məsələlər burada müzakirə olunmuşdur.

Müvəkkil irqi, milli, dini və digər mənşəbiyyətinə görə ayrı-seçkilik, xenofobiya, etnik təmizləmə və digər bu kimi hallarla mübarizənin milli insan hüquqları

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

institutlarının və insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində fəaliyyət göstərən beynəlxalq qurumların prioritət vəzifələri sırasına daxil edilməsini, insan hüquqlarının kobud pozuntuları ilə müşayiət olunan cinayətlərə yol vermiş dövlətlərin beynəlxalq səviyyədə cəzalandırılması istiqamətində seylerin birleşdirilməsini tövsiyə etmişdir. Respublikanın müxtəlif bölgələrində müşahidəçi qismində səsvermə prosesinde iştirak edən əməkdaşlarından hər saat məlumatlar qəbul edərək, vəziyyətə nəzarət etmişdir.

Multikulturalizm ənənələrinin qorunub-saxlanması, daha da inkişaf etdirilməsi və geniş təbliğ olunması məqsədi ilə ölkə Prezidentinin müvafiq Sərancamına əsasən, 2016-cı ilin Azərbaycanda "Multikulturalizm İli" elan edilməsi də artıq respublikamızda multikulturalizmin alternativi olmayan həyat tərzinə çevrilməsinin real ifadəsidir.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərin keçirildiyi 2015-ci ilde Müvəkkil Mərkəzi Seçki Komissiyası ilə əməkdaşlıqla regionlarda silsilə maarifləndirmə tədbirləri keçirilmişdir. Həmin tədbirlərdə MSK-nin məsul işçiləri, müvafiq yerli icra hakimiyətərinin, məhkəmə, prokurorluq və polis organlarının, bələdiyyələrin, daire və məntəqə - seçki komissiyalarının, təhsil, səhiyyə və mədəniyyət müəssisələrinin, vətəndaş cəmiyyəti təsisatları və icmaların nümayəndələri iştirak etmişlər.

Müvəkkil müstəqil müşahidəçi qismində paytaxtin hər bir rayonunda bir çox seçki dairələri üzrə seçki məntəqələrində, həmçinin,

**VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

